

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ROMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ŠPANĚLSKÁ SLOVNÍ ZÁSoba ZE SÉMANTICKÉ OBLASTI
FINANČNÍ KRIZE: ANALÝZA ZPRÁV DENNÍHO TISKU

Vedoucí práce: Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.

Autor práce: Veronika Živná

Studijní obor: Španělský jazyk a literatura

Ročník: 4.

2013

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně, pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice 2. prosince 2013

Veronika Živná

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych ráda poděkovala své školitelce Mgr. Miroslavě Aurové, Ph.D. za odborné vedení práce.

ANOTACE

Tato bakalářská práce se zabývá analýzou španělské slovní zásoby z oblasti finanční krize. Teoretická část představuje vymezení klíčových termínů jako neologismy, způsoby neologizace, slovotvorba, atp. Druhá část bakalářské práce je praktická a je zaměřena na podrobný rozbor několika vybraných neologismů.

KLÍČOVÁ SLOVA

Finanční krize, neologismus, neologizace, slovotvorba, kalk.

ABSTRACT

This bachelor thesis analyzes the spanish vocabulary of the financial crisis. The theoretical part presents definitions of key terms such neologisms, ways of neologisation, word creations etc. The second part of the thesis is practical and focuses on a detailed analysis of a few selected neologisms.

KEY WORDS

Financial crisis, neologism, neologisation, word creation, calque.

OBSAH

Úvod.....	8
Teoretická část.....	9
1 Neologie.....	9
1.1 Definice neologie.....	9
1.2 Typy neologie.....	9
2 Neologismus.....	10
2.1 Definice neologismu.....	10
2.2 Kritérium zařazení mezi neologismy.....	10
2.2.1 Kritéria jazykové přijatelnosti.....	11
2.2.2 Kritéria terminologické přijatelnosti.....	11
2.3 Vznik, příčiny vzniku neologismů.....	12
2.4 Typy neologismů.....	13
2.4.1 Typy neologismů podle původu.....	13
2.4.1.1 Výpůjčky.....	13
2.4.1.2 Kalky.....	14
2.4.2 Typy neologismů podle způsobu tvoření.....	15
2.4.2.1 Neologismy formální.....	15
2.4.2.1.1 Neologismy tvořené pomocí přípony.....	15
2.4.2.1.2 Neologismy tvořené pomocí předpony.....	16
2.4.2.1.3 Interference mezi sufixací a prefixací.....	16
2.4.2.1.4 Neologismy tvořené kompozicí.....	16
2.4.2.1.5 Neologismy tvořené pomocí grekolatinských prvků.....	17
2.4.2.1.6 Lexikalizace.....	18
2.4.2.1.7 Syntaktická konverze.....	18
2.4.2.1.8 Neologismy tvořené vazbou syntagmat.....	18
2.4.2.1.9 Tvorba neologismů pomocí iniciálových zkratk.....	19
2.4.2.1.10 Akronymie.....	20
2.4.2.1.11 Neologismy vzniklé zkrácením.....	21
2.4.2.1.12 Neologismy vzniklé úpravou, změnou.....	22
2.4.2.2 Neologismy syntaktické.....	22
2.4.2.3 Neologismy sémantické.....	23
2.4.2.4 Ostatní.....	23

Praktická část.....	24
3 Metodologie.....	24
3.1 Banco de neologismos.....	24
4 Analýza vzorku.....	24
4.1 Vybrané neologismy.....	24
Závěr.....	47
Conclusión.....	49
Seznam použité literatury a elektronické zdroje.....	51

ÚVOD

Tématem této bakalářské práce je *Španělská slovní zásoba ze sémantické oblasti finanční krize: analýza zpráv denního tisku*.

Práce bude rozdělena na dvě části, a to teoretickou a praktickou. V teoretické části se budu zabývat vymezením klíčových pojmů z daného sémantického pole, jako jsou například neologie, neologismy, typy neologismů, způsob jejich tvorby. V práci budou uvedeny pohledy různých autorů, které se od sebe liší.

Na teoretickou část bude navazovat část praktická. Hlavními prameny pro tuto část budou elektronický deník *elpais.com*, *RAE (Real Academia Española)*, *Corpus de Referencia del Español Actual-CREA* a *Banco de neologismos (Centro Virtual Cervantes)*.

Cílem praktické části bude provést analýzu slovní zásoby ze sémantického pole finanční krize. Bude se jednat o analýzu kvalitativní nikoli kvantitativní, což umožňuje podrobnější prozkoumání každého neologismu zvlášť.

Z 50 článků z oblasti finanční krize bude vybráno 20 neologismů, které budou dále jednotlivě rozebrány. Nejprve budou klasifikovány podle způsobu vzniku na základě rozdělení, které používá Teresa Cabré ve svém článku *Metodología del trabajo en neología: criterios, materiales y procesos* a které také používá *Banco de neologismos*. Poté bude u každého neologismu uveden překlad podle slovníku RAE, kontext, ve kterém se nachází v přečteném článku a jeho četnost ve všech přečtených článcích. Pomocí Corpusu CREA bude vyhledáno časové období, ve kterém se neologismus začal poprvé vyskytovat, a také budou uvedeny příklady nejčastějších spojení daného neologismu. Nakonec bude u každého neologismu uvedeno, kolikrát se vyskytuje v archivu elektronického deníku *elpais.com* a příklady článků a kontextů, které tento termín obsahují.

TEORETICKÁ ČÁST

1) NEOLOGIE

1.1 Definice neologie

Pojem neologie lze vysvětlit dvěma způsoby. Neologii můžeme chápat jako speciální disciplínu, která je součástí lingvistiky a zabývá se problematikou neologismů. Je také často definována jako proces vytváření nových lexikálních jednotek čili neologismů.

Všeobecně se přijímá, že jde o oblast lingvistiky, která je nyní velmi aktuální a zajímavá vědecky i společensky, protože je v nepřetržitém pohybu. Existuje neustálá potřeba obnovy slovní zásoby daného jazyka, která je dána vývojem společnosti. Neologie je úzce spojena s dalšími dvěma lingvistickými disciplínami a to lexikologií a lexikografií.

1.2 Typy neologie

Neologii můžeme rozdělit na denominativní a stylistickou. Neologie denominativní spočívá v pojmenování určitého nového předmětu. Odpovídá pouze potřebě sdělit nějakou novou skutečnost. Neologie stylistická znamená použití určitého výrazu namísto jiného, který je nějakým způsobem urážlivý, negativní nebo citově zabarvený.

Nejčastěji se objevuje dělení neologie na formální a sémantickou, které například používá Matoré (citováno v Ramos, 1997). Podle Glorie Guerrero Ramos (1997) neologie formální spočívá buď ve vytváření nových signifiantů (tedy „označujícího“), nebo ve společném vytváření nových významů a signifiantů. Také H. Pottier-Navarro (citováno v Ramos, 1997) a Josef Dubský (1977) rozlišují mezi formální a sémantickou neologií.

Jinou koncepci používají Auger a Rousseau (citováno v Ramos, 1997). Rozlišují mezi třemi typy neologie: neologií formální, neologií významovou a neologií výpůjček.

Neologii formální vykládají jako vytváření nových lexikálních jednotek z prvků, které patří do morfologického systému daného jazyka, nebo které patří do systémů jiných jazyků současných (angličtina, němčina), nebo starověkých (latina, řečtina).

Neologie významová spočívá ve spojení určitého výrazu, který již v daném jazyce existuje, s obsahem, který je sémanticky (významově) nový. Třetím typem je

neologie výpůjček. Jedná se o přenesení morfému nebo slova, které pochází z jiného jazyka (živého nebo mrtvého), a které bylo převzato s minimálním přizpůsobením se danému jazyku. Výpůjčky mohou být lexikální nebo gramatické (problematika výpůjček bude detailněji vysvětlena v kapitole 2.4.1.1).

2) NEOLOGISMUS

2.1 Definice neologismu

Pojem neologismus vznikl z řeckého *neos* ("nový") a *logos* ("slovo"). Při studiu neologismů se můžeme setkat s různými přístupy jeho definování. Obecně lze říci, že neologismus je každé nově zavedené slovo nebo výraz. Stejně tak neologismus definuje María Moliner (citováno v Ezquerro, 2007, str. 20): „Neologismus je slovo nebo výraz nově zavedený do jazyka. Technicismy jsou obecně považovány za legitimní, aniž by bylo nutné jejich schválení Královskou akademií. Stejně tak vědecká označení, která slouží k pojmenování nových skutečností nebo pojmů“.

Manuel Alvar Ezquerro (2007, str. 11) definuje neologismus takto: „Můžeme říci, že neologismy jsou nová slova, protože se nevyskytují v akademickém slovníku, což je objektivní kritérium, ačkoli se zakládá na předpokladu, který není pravdivý, nebo alespoň ne úplně. Protože každý slovník, akademický nebo jiný, nezaznamenává všechna slova jazyka v určitém momentě, dokonce ani repertoár obecného charakteru“.

Podle RAE je neologismus nové slovo, význam nebo změna v jazyce. Jak uvádí Gloria Guerrero Ramos (1997), hlavním rozdílem mezi neologií a neologismem je ten, že neologie je proces tvorby nových lexikálních jednotek a neologismus je produktem tohoto procesu. J.Bastuji (citováno v Ramos, 1997) považuje za **neologismy** nové lexikální jednotky, zatímco **neologie** vytváří soubor pravidel a podmínek podle kterých se neologismy vytvářejí a používají.

2.2 Kritérium zařazení mezi neologismy

Při klasifikaci neologismů se uplatňují dvě hlavní skupiny kritérií a to kritéria jazyková a kritéria terminologická. Aby se neologismus mohl stát součástí slovní zásoby, musí těmto kritériím vyhovovat.

2.2.1 Kritéria jazykové přijatelnosti

Podle Augera a Rousseaua (citováno v Ramos, 1997) existuje pět kritérií jazykové přijatelnosti.

1. Prvním kritériem je soulad s jazykovým systémem, neologismus musí odpovídat fonologickým a ortografickým strukturám jazykového systému.
2. Dalším kritériem je významová šíře. Neologismus musí být schopen popsat realitu, aniž by vyvolával nesprávný výklad, byl citově zabarvený či hanlivý.
3. Neologismus musí být začleněn do jazykového systému ze tří aspektů: roviny syntagmatické, paradigmatické a roviny transformační. V rovině syntagmatické musí být schopen tvořit součást různých konstrukcí založených na skupinách hlásek, které jsou lexikalizovatelné. V rovině paradigmatické musí být v souladu s vnitřními pravidly jazyka a pravidly terminologie vědy a techniky. V rovině transformační musí neologismus být schopen vytvářet odvozeniny a složeniny.
4. Čtvrtým kritériem je kritérium onomaziologické. Podle tohoto kritéria by neologismus měl popisovat pouze jeden určitý jev a nepopisovat skutečnosti, pro které se již v daném jazyce užívá jiný výraz.
5. Posledním kritériem je frekvence užívání neologismu, jeho šíření, užitek, potřeba.

2.2.2 Kritéria terminologické přijatelnosti

Co se týče terminologie, tedy termínů odborných, zde jsou kritéria odlišná. Nové termíny, které se týkají technické či vědecké oblasti, se v jazyce objevují s cílem usnadnit odborníkům jejich vzájemnou komunikaci a porozumění v určité oblasti. Zda bude termín trvale začleněn do jazyka, záleží především na frekvenci jeho užívání samotnými odborníky, záleží na tom, zda se termín stane běžně užívaným. Existují zde ale určitá opatření, která dopomohou k přijetí neologismu:

1. Rozhodnutí, zda bude nový termín přijat, náleží rozhodujícímu výboru (*comité de referencia*).

2. Je třeba zvážit pravděpodobnost přijetí termínu na základě již vyzkoušených modelů.
3. Je třeba dosáhnout co největší shody mezi skupinami pocházejícími z různých průmyslových odvětví.
4. Je třeba zvážit, zda slova vzniklá tzv. knižním tvořením (formación culta) zejména technicismy, představují výhodu, co se týče jejich případného překladu do jiných jazyků.
5. Je důležité, aby informativní obsah termínu byl schopen uspokojit konkrétní potřeby spojené s pojmenováním a usnadnit vytvoření definice.
6. Je třeba mít na paměti, že používání termínu ze strany institucí, skupin z různých průmyslových odvětví, úřadů atp., je podnětem k jeho přijetí.
7. **Normalizační výbor** zaručí kvalitu termínu a záleží na tom, zda termín bude přijat uživateli jazyka. Pokud bude přijat, bude normalizován, pokud nebude vyhovovat potřebám uživatelů jazyka, bude nahrazen jiným.

2.3 Vznik, příčiny vzniku neologismů

Jazyk je systém, který neustále prochází vývojem, a tím vzniká potřeba pojmenovat nové skutečnosti, jevy, předměty. Neologismy vznikají v každém období našeho života, který prochází mnoha změnami politickými, hospodářskými, kulturními. Především díky technickému a vědeckému pokroku dochází k neustálému zvětšování slovní zásoby. Ty neologismy, kterými se označují nové skutečnosti, se nazývají denotativní.

Ne vždy ale neologismy vznikají pouze potřebou pojmenovat novou realitu. Setkáváme se i s neologismy stylistickými, které jsou vytvářeny samotnými jednotlivci. Jsou to neologismy subjektivní. Jednotlivec se snaží díky svým tvůrčím schopnostem vyjádřit způsobem, který je považován za nový. Snaží se vyjádřit odlišnou kreativní formou to, co již existuje.

Neologismy mohou také vznikat kontaktem dvou nebo více jazyků. Při koexistenci jazyků na jednom území se přenášejí rysy jednoho jazyka do druhého a

naopak. Po určité době je neologismus začleněn do jazykového systému a v tomto okamžiku již přestává být neologismem.

2.4 Typy neologismů

Rozlišujeme mezi dvěma způsoby určování neologismů, a to podle původu a způsobu utvoření.

2.4.1 Typy neologismů podle původu

2.4.1.1 Výpůjčky

Výpůjčky se řadí mezi hlavní prostředky neologického obohacení jazyka. Jsou to jazykové jednotky, které pochází z jednoho jazyka, a které jsou přeneseny do jazyka druhého. Jazyková výpůjčka může být částečně přizpůsobena systému jazyka, do kterého je zavedena. Na základě tvrzení Gómeze Capuze (2004) může zahrnovat prvky pouze z jedné roviny jazykového systému (fonetické, morfosyntaktické, lexikálně-sémantické), nebo ze všech, a v tomto případě hovoříme o výpůjčce z celého systému (kódu). Úplná výpůjčka (formou i významem) se vždy v jazyce objevuje jako určitá zvláštnost, která se buď přijme, přizpůsobí, a začlení do systému, nebo se nepřijme, a je vyloučena.

Nejčastěji se objevují výpůjčky lexikální (slovní). Lexikální výpůjčky jsou obvykle podstatná jména, přídavná jména nebo slovesa. Dále se dělí na ty, které se přizpůsobují ortografii jazyka, do kterého byly přeneseny a na ty, které se nepřizpůsobují. Příklady výpůjček, které se nepřizpůsobily španělskému jazyku, jsou například: *pizza*, *puzzle*, *ghetto* nebo *club*. Ty, které se španělskému jazyku přizpůsobily, jsou například: *yogur*<*yoghurt*, *escáner*<*scanner*, *chalé*<*chalet*.

Dále se do skupiny lexikálních výpůjček řadí **xenismy**. To jsou cizí slova, pro která nelze v daném jazyce najít ekvivalent, jsou to výrazy, které pojmenovávají realitu, která v dané kultuře neexistuje. Příklady xenismů ve španělském jazyce jsou například: *talibán*, *burka*, *geisha*, *troika*.

Kromě lexikálních výpůjček existují také výpůjčky gramatické. Ty vznikají v případě, kdy nezanedbatelná část bilingvních mluvčích používá prvky jednoho jazyka v momentě, kdy mluví jazykem druhým. Do jednoho jazyka tedy přenášejí prvky z jazyka druhého.

Bloomfield (citováno v Gómez Capuz, 2004) používá rozdělení výpůjček na

kulturní, blízké (*íntimo*) a nářeční, přičemž kulturní výpůjčky považuje za ty nejdůležitější. Tyto výpůjčky jsou obvykle výpůjčkami „slov“ a „věcí“ najednou. Tím rozumíme, že to jsou výpůjčky, které přináší něco nového z jedné kultury do druhé. Například z němčiny: *guerra, orgullo, blanco, rico*; z arabštiny: *jarabe, almohada, álgebra*. Výpůjčka blízká, která byla později Weinreichem (citováno v Gómez Capuz, 2004) přejmenována na interferenci, se v jazyce objevuje díky ovlivňování jednoho jazyka druhým, koexistencí dvou a více jazyků na jednom území. Z valencijského například pochází: *entrepán (bocadillo), fava (bobo)*. Výpůjčky nářeční (vnitrostátní) vznikají prolínáním různých nářečních variant jednoho jazyka. Nejčastěji se objevuje andalucismo, kdy se španělská slova vyslovují andalusky, například výslovnost „h“ s přídechem: *juerga (huelga)*.

Podle Glorie Guerrero Ramos (1997) pochází výpůjčky téměř vždy z jazyka té země, která je ekonomicky a vědecky vyspělá. Proto se ve španělském jazyce objevuje nejvíce výpůjček z anglického jazyka.

2.4.1.2 Kalky

Kalky se považují za speciální typ výpůjček. Jsou to výrazy, které jsou buď doslovným překladem cizího výrazu, nebo které vznikly podle jeho předlohy (imitací rysů cizího výrazu). Oproti úplným výpůjčkám (formou i významem), kalky jsou pouze částečné, mají vlastnost pouze jedné určité roviny: foneticko-fonologické, morfologicko-syntaktické nebo sémantické. Aby byl výraz mohl být charakterizován jako kalk, je nezbytné, aby dva výrazy (výraz z jazyka původního a výraz z jazyka přijímacího) byly významově shodné. Kalky se mohou tvořit spontánně nebo účelově.

Klasifikace kalků podle Montes Giraldo (1985):

Pokud ponecháme stranou kalk fonický a zaměříme se pouze na rovinu významovou, můžeme shrnout hlavní formy kalků následujícím způsobem:

- Kopíruje se forma i význam (ale za pomoci vlastních složek, které má jazyk k dispozici). Například: *televisión, subdesarrollo*.
- Částečná shodnost ve formě (společný morfém) způsobí, že výraz z jednoho jazyka, lze nahradit výrazem z jazyka druhého, s nímž je sémanticky shodný. *Visualize- visualizar*.
- Kopíruje se struktura (gramatická forma). Například *políticas, esperar por, se aplica místo aplica*.

- Kopíruje se význam a to buď z morfologicky příbuzných slov (což je nejčastější), nebo ze slov, které nejsou podobné formou, ale shodné v nějakém jiném smyslu. Například: *asumir' presumir, aceptar', lume' luz', 'mundo'*.

Hristea (citováno v Montes Giraldo, 1985) používá rozdělení jiné. Rozlišuje mezi kalky lexikálními (ty dále rozděluje na sémantické a strukturální), kalky gramatickými (morfologické a syntaktické), kalky frazeologickými a kalky lexikálně-frazeologickými.

2.4.2 Typy neologismů podle způsobu tvoření

2.4.2.1 Neologismy formální (*neologismos de forma*)

Mezi neologismy formální patří:

2.4.2.1.1 Neologismy tvořené pomocí přípony (*sufijación*)

Odvozování slov pomocí přípony se nazývá sufixace. Suffixy se dělí na hodnotící (-*azo*, *perrazo*-velký pes) a nehodnotící (-*ería*, *lechería*). Suffixace je považována za nejčastější typ tvoření nových slov ve španělském jazyce. Ten obsahuje podstatné množství přípon, které mají různé významy. Nové slovo vznikne tak, že na konec lexému, nebo jeho kořenu, se přidá morfém (v tomto případě tedy sufix), a tím vznikne lexém odlišný od původního. Například *uniformizador*, *interculturalidad*, *compostable*. Pro tento způsob tvoření slov se používá v *Banco de neologismos*¹ zkratka *FSUF*.

Jak uvádí Teresa Cabré (2004), do této skupiny můžeme také zahrnout slova odvozená od vlastních jmen, hlavně přídavná jména a zpodstatnělá přídavná jména, která se vztahují především ke stoupencům veřejně známých osobností. Například *aznarista* (stoupenec Josého Maríi Aznara nebo *fraguista* (stoupenec Manuela Fragy).

Jak říká Varela Ortega (2005), tento způsob tvoření nových slov se uplatňuje nejen v obecném jazyce, ale také ve specifických oblastech jako jsou třeba věda, technika nebo právo.

Přípony mají obecně svoji vlastní gramatickou kategorii, a dokonce, v případě některých jmenných přípon, mají fixní rod. Například přípona-*ción* značí podstatné jméno rodu ženského, přípona-*ble* značí, že se jedná o přídavné jméno a přípona -*izar*, o sloveso. Takže pokud se nějaká z těchto přípon připojí ke slovnímu

¹ Banco de neologismos je databáze neologismů zveřejněná na internetových stránkách Centro Virtual Cervantes.

základu, se kterým se neshoduje, slovní základ přijme mluvnickou kategorii této přípony. Například *demonstra-ción*, *demonstra-ble*. Tato derivace se nazývá heterogenní. O homogenní derivaci mluvíme, pokud se přípony musí přizpůsobit slovnímu základu, například *blanco* (bílý), *blanc-uzco* (bělavý). Posledním typem přípon jsou ty, co pouze mění určité rysy slovního základu. Například *pescado*, *pescadero*, kdy se mění pouze rod - z neživotného na životný. *Pescado*-ryba, *pescadero*-prodávč ryb.

2.4.2.1.2 Neologismy tvořené pomocí předpony (*prefijación*)

Dalším často užívaným způsobem tvoření slov je odvozování předponami neboli prefixace. Tento způsob tvoření nových slov se v *Banco de neologismos* označuje zkratkou *FPRE*. Nová slova se tvoří vložím jedné nebo více předpon před kořen slova. Například *neovanguardismo*, *superestrella*, *multivariable*. Předpony jsou nepřízvučné a mění pouze význam slova, nikoliv jeho gramatickou kategorii. Některé předpony mohou být totožné s předložkami, například jak uvádí Varela Ortega (2005): *sobre-volar*, *entre-sacar*.

Různí autoři používají různá dělení předpon, například se mohou dělit na negativní (*anti-*, *a-*, *contra-*, *des-*, *dis-*, atd.), časové (*ante-*, *pre-*, *post-*, atd.), umisťující (*sobre-*, *ante-*, *in-*, atd.), intensifikátory (*extra-*, *super-*, *hiper-*, atd.) a kvantitativní (*maxi-*, *mini-*, atd.). Jedna a ta samá předpona se může spojit s různými gramatickými kategoriemi, například s podstatným jménem: *super-hombre*, se slovesem: *super-valorar* nebo s přídavným jménem: *super-fácil*.

2.4.2.1.3 Interference mezi sufixací a prefixací (*interferencias entre sufijación y prefijación*)

Podle Teresy Cabré (2004) existují případy, kdy neologismy mohou být tvořeny jak přidáním předpony, tak i přidáním přípony. Například *reindustrializador*, kde *reindustrializar* a *industrializador* jsou také neologismy. Tento způsob tvoření neologismů se v *Banco de neologismos* označuje zkratkou *FPRSU*.

2.4.2.1.4 Neologismy tvořené kompozicí (*composición*)

Kompozice je způsob tvoření neologismů, při němž se kombinují lexikální jednotky, které již v jazyce existují, nebo elementy, které pocházejí z latiny nebo řečtiny. Za neologismy vzniklé kompozicí se považují jednak ty, které jsou spojeny graficky-

jako například *enhorabuena*, *limpiabotas*, *quitahambre* a ty, u kterých elementy, které je tvoří, nejsou spojeny graficky, ale vytváří sémantické a syntaktické jednotky, například *cajero automático*, *estrella de mar*. Kompozice se značí v *Banco de neologismos* zkratkou *FCOM*.

Rozlišujeme různé postupy kompozice: synapsi, disjunkci, kontrapozici a aglutinaci.

Synapse (*sinapsia*) je spojení dvou nebo více lexikálních jednotek z hlediska syntaktického, nikoli morfologického. Význam obou jednotek, pokud jsou oddělené, je jiný, než když se tyto jednotky vyskytují spojené. Jednotky jsou obvykle podstatná nebo přídavná jména, která se spojují předložkou. Nejčastěji se vyskytuje předložka *—de* (*letra de cambio*, *máquina de escribir*), *-a* (*olla a presión*, *mando a distancia*), *-con* (*café con leche*), *-sobre* (*hockey sobre hielo*) nebo *—en* (*tres en raya*).

Kritéria pro odlišení synapse od jiné složeniny podle RAE jsou následující: význam synapse je vždy stejný (pokud se vztahuje pouze na jeden případ), její části a uspořádání se nemění, je akceptovaná mluvčími a její použití je časté.

Disjunkce (*disjunción*) je málo častý typ kompozice, objevuje se především ve vědecké oblasti a slouží k označování druhů zvíře či rostlin (*oso homiguero*). Lexikální jednotky spolu nejsou graficky spojeny a většinou se jedná o spojení podstatného jména s přídavným (*cajero automático*, *Guerra civil*) nebo spojení dvou podstatných jmen (*pájaro mosca*).

Kontrapozice (*contraposición*) znamená spojení lexikálních jednotek pomocí pomlčky. Ve spojení jsou nejčastěji podstatná jména (*café-teatro*, *sofá-cama*) nebo podstatné a přídavné jméno (*franco-alemán*, *catalano-francés*).

Juxtapozice (*yuxtaposición*), někdy také nazývána aglutinace, znamená grafické spojení lexikálních jednotek. Tento způsob kompozice je nejčastější. Spojovat se mohou podstatná jména, přídavná jména, slovesa a příslovce. Možná kompoziční schémata jsou tato: S (podstatné jméno) + S = *madreselva*, *casatienda*, S+ A (přídavné jméno) = *pelirrojo*, *hierbabuena*, S + i + A = *boquiabierto*, A + S = *bajamar*, *mediodía*, A + A = *agridulce*, *grecorromano*, V (sloveso) + V = *duermevela*, *tejemaneje*, *vaivén*, V + ADV. (příslovce) = *mandamás*, *catalejo* V + S = *aparcacoches*, *pasatiempo*, ADV. + S = *bienandanza*, ADV. + A = *bienaventurado*, *malherido*, ADV. + V = *menospreciar*

2.4.2.1.5 Neologismy tvořené pomocí grekolatinských prvků (*composición culta*)

Tato kompozice se odlišuje tím, že se do ní zapojují předpony a přípony řeckého

nebo latinského původu. V *Banco de neologismos* se označuje zkratkou *FCULT*. Jejím prostřednictvím vzniká mnoho vědeckotechnických termínů, především podstatných jmen. Mohou vznikat spojením dvou řeckých nebo latinských jednotek, například *filología*, *antropomorfo*, nebo spojením latinského nebo řeckého elementu se španělským základem, například *aerotransporte*.

2.4.2.1.6 Lexikalizace (*lexicalización*)

Pokud neologismus pochází z lexikalizovaného slovesného tvaru (příčestí nebo gerundium), v *Banco de neologismos* se označuje zkratkou *FLEX*. Například *encuadernado_m*, *flocado_m*, *hormigonado_m*-tyto pojmy jsou podstatnými jmény nikoliv příčestími. Pokud jde o přídavná jména, ta nikdy nemohou vznikat lexikalizací, jak uvádí Teresa Cabré (2004).

2.4.2.1.7 Syntaktická konverze (*conversión sintáctica*)

Mezi neologismy vytvořené tímto způsobem řadíme ty, které se vytvořily prostřednictvím změny gramatické kategorie. Při tomto procesu nedochází ke změně slovního základu. Termín, který je již uvedený ve sbírce slovníků, se může tedy navíc používat i v jiné gramatické kategorii. Například *ilimitado_m*-ve slovnících je uvedeno, že se jedná o přídavné jméno. I přes změnu gramatické kategorie význam zůstává zachován. Syntaktická konverze je v *Banco de neologismos* značena zkratkou *FCONV*.

Neologismy vytvořené syntaktickou konverzí se mohou někdy nesprávně zaměňovat s neologismy vytvořenými přidáním přípony. Například neologismy (slovesa) s koncovkami *-ar*, *-era* *-ir* byly vytvořeny syntaktickou konverzí, zatímco neologismy s koncovkami *-izar* (*provincializar*), *-ear* nebo *-ificar*, značí sufixaci. Neologismy, které jsou podstatnými i přídavnými jmény zároveň, mohou být vytvořeny stejnými příponami (například *-(i)ano*: *maragalliano* a *-ista*: *instintivista* jsou podstatná i přídavná jména) a v těchto případech se jedná o neologismy vzniklé přidáním přípony a nikoliv vzniklé syntaktickou konverzí jednoho z nich.

2.4.2.1.8 Neologismy tvořené vazbou syntagmat (*sintagmación*)

Tato skupina neologismů vzniká spojením různých syntagmat (tedy jednotek, které jsou ve vzájemném vztahu, jedna jednotka je hlavní a druhá je na ní závislá). Například: spojení substantiva a adjektiva: *trabajadora social*, spojení adjektiva a podstatného jména: *falsa escuadra*. Některé neologismy vytvořené tímto způsobem se

mohou považovat za neologismy vzniklé kompozicí. Například ty, co jsou vytvořené spojením slovesa a podstatného jména (*quitamultas*) a dvou podstatných jmen (*canción protesta*), jsou vždy kompozicí. Pro spojení syntagmat se v *Banco de neologismos* užívá zkratka *FSINT*.

2.4.2.1.9 Tvorba neologismů pomocí iniciálových zkratek (*siglación*)

Některé neologismy jsou tvořeny zkratkami vlastních jmen, tedy iniciálovými zkratkami. Jsou to zkratky tvořené počátečními písmeny skupiny slov, která se vyskytují spojená v názvu nebo větě. Například *OTAN* (*Organización del Tratado del Atlántico Norte*), *ovni* (*objeto volador no identificado*), *RENFE* (*Red Nacional de Ferrocarriles Españoles*). Předložky nebo členy se ve zkratce neuvádějí. Pokud chceme vyjádřit, že se jedná o množné číslo, musíme iniciály duplikovat, například *EE.UU.* (*Estados Unidos*). Někdy se také používají grafická znaménka, jako například lomítko: *c/c* (*cuenta corriente*). Zkratky se vyslovují jako jedno slovo, například *B.O.E.* se čte *bóe*, *P.N.V.* se čte *peneúve*.

Ve španělštině se iniciálové zkratky nazývají *siglas* a způsob tvoření nových slov *siglación*. Pro tento způsob vzniku neologismů se užívá v *Banco de neologismos* zkratka *FTSIG*. Zkratky se mohou zcela lexikalizovat a to v případě, že jsou psány malými písmeny a mohou z nich vzniknout složeniny, například *peneuvista* nebo *laserterapia*.

Jak uvádí Manuel Ezquerro (1999), vzorce, podle kterých tyto zkratky vznikají, jsou velice komplexní, stejně tak jako produkty, a proto se *siglas* také mohou nazývat komplexními zkratkami neboli *abreviaturas complejas*. Příčina jejich vzniku je někdy pro uživatele neznámá nebo nejasná.

Varela Ortega (2005) tvrdí, že pokud se iniciálové zkratky nepíší velkými písmeny, jak je obvyklé u označování organizací, institucí či obchodních společností, často se mohou plést s běžnými slovy. Například *sida* (*Síndrome de Inmuno-deficiencia Adquirida*) nebo *grapo* (*grupos de Resistencia Antifascista Primero de Octubre*).

Rozlišujeme několik typů iniciálových zkratek:

1. Transparentní (*sigla transparente*)- u těchto zkratek můžeme odhadnout jejich obsah, protože se vyslovují v nezkrácené formě a jsou tedy uživatelům známé, například *RNE* se čte jako *Radio Nacional de España*. Také

mohou být psány různými způsoby, například *Estados Unidos*: *EE.UU.*, *EE UU*, *EEUU*.

2. Netransparentní (*sigla opaca*)- tyto zkratky nedovolují odhadnout jejich obsah. Dělí se dále na hláskované (*sigla opaca deletreada*) a posloupně čtené (*sigla opaca leída secuencialmente*). U zkratek hláskovaných se každá slabika, která je součástí zkratky, vyhláskuje. Například *PC* se čte *pecé*, *LP* se čte *elepé*. Naopak u zkratek posloupně čtených se nevyslovuje každá slabika zvlášť, naopak se zkratka čte jako kterékoliv jiné slovo. Například *ovni* (*objeto volador no identificado*) se čte *ovni*, *UNED* (*Universidad Nacional de Educación a Distancia*) se čte *uned*, *rádar* (*radiodetection and ranging*) se čte *rádar*. U některých netransparentních zkratek se nedá určit, zda jsou hláskované nebo posloupně čtené. Mají rysy obou dvou skupin kvůli usnadnění výslovnosti, například *PSOE* (*Partido Socialista Obrero Español*) se čte *pesoe*.

Při určování rodu iniciálových zkratek se řídíme podle toho, které slovo ze skupiny je nejdůležitější, které má největší váhu. Například *HUNOSA* (*Hulleras del Norte de Oviedo*) je tedy rodu ženského a *IRYDA* (*Instituto de Reforma y Desarrollo Agrario*), rodu mužského.

Pokud máme zkratky, které obsahují čísla, vkládá se mezi písmeno a číslo pomlčka. Například *23-F*.

2.4.2.1.10 Akronymie (*acronimia*)

Akronymie je zvláštním způsobem zkracování, některými autory je zařazována mezi zvláštní typy kompozice. Je považována za moderní způsob tvoření slov většinou technického charakteru, někdy ale nová slova vznikají se záměrem pobavit, jako například slovo *analfabestia* pocházející z *analfabeto* a *bestia*.

Neologismy vzniklé tímto způsobem se označují jako akronyma, španělsky *acrónimos*. V *Banco de neologismos* se značí zkratkou *FTACR*. Termín *acrónimos* pochází z řeckého spojení slov *acros*, které znamená okraj a *ónoma*, které znamená jméno. Nová slova se totiž tvoří tak, že se spojí hlásky ze začátku jednoho slova s hláskami z konce slova druhého. Ve výjimečných případech se mohou spojovat hlásky z konce jednoho slova s hláskami ze začátku slova druhého. Někdy nové slovo vzniká ze tří slov, to ale pouze ojediněle.

Příklady akronym: *autobús* se tvoří z *automóvil ómnibus*, *Catalucia* z *Cataluña*

Andalucia, tergal z poliester a galo nebo *informática* pochází z *información automática*.

Většinou jde o slova pocházející z cizích jazyků, ve španělském jazyce je tento způsob vzniku nových slov ojedinělý. Akronyma jsou někdy nazývána jako *palabras-maleta* nebo *palabras-percha*.

Za akronyma můžeme také pokládat slova, která vznikla spojením dvou slov, u nichž k redukci došlo pouze u jednoho z nich. Například *docudrama*, které vzniklo ze slov *documental* a *drama* nebo *baciyelmo* z *bacía* a *yelmo*.

Podle Ortegy na rozdíl od toho, co můžeme vidět v případě zkracování nebo tvorby iniciálových zkratk, při vytváření akronym vzniká nové slovo s vlastním významem. Ačkoliv pojmy, které vstupují do akronymie, mají svůj vlastní význam, nové slovo získá specifický význam, který není pouze souhrnem významů obou slov.

V následující tabulce můžeme vidět různé typy akronym podle Ortegy (2005):

Typy akronym	
Akronymum základní, tvořené fragmentem počátečním a koncovým dvou slov	<i>dramedia</i> (<i>drama</i> + <i>commedia</i>)
Akronymum tvořené fragmentem jednoho slova a celým slovem druhým	<i>baciyelmo</i> (<i>bacía</i> + <i>yelmo</i>)
Akronymum tvořené jedním kořenem a jedním fragmentem slova	<i>Mensáfono</i> (<i>mensaje</i> + <i>fono</i>)

2.4.2.1.11 Neologismy vzniklé zkrácením (*abreviación*)

Dalším způsobem vzniku neologismů je zkracování neboli *abreviación* či *acortamiento*, které je v *Banco de neologismos* značené zkratkou *FTABR*. Neologismy vznikají zkrácením slov, která v jazyce již existují. Při tomto procesu dochází k redukci fonémů. Slova nově vzniklá mají stejný základní význam jako slova původní v nezkrácené podobě. Tento proces je opačný k procesu kompozice a nejvíce se objevuje v oblasti obchodu, vědy, techniky a v hovorovém jazyce.

Často dochází ke zkracování vlastních jmen jako například *Fran(cisco)*, *Isa(bel)*. Neologismy vzniklé zkrácením se někdy začnou používat častěji než slova původní, a tak je nahradí. Jako například *cine (cinematógrafo)*, *moto(motocicleta)*, *taxi(taximetro)*. Mezi zkrácenými slovy se nejčastěji objevují podstatná jména, nebo zpodstatnělá

přídavná jména jako například *zoo*.

Rozlišujeme různé typy zkracování: akronymie (*acronimia*), seříznutí (*truncamiento*), jednoduché zkracování (*abreviatura simple*), složené zkracování (*abreviatura compuesta*), komplexní zkracování (*abreviatura compleja, siglación*).

Seříznutí (*truncamiento*) se projevuje ztrátou několika fonémů, nejčastěji na konci slova, výjimečně uprostřed nebo na začátku. Například *foto* místo *fotografía*, *profe* místo *profesor* nebo *bus* místo *autobús*.

Jak uvádí Manuel Ezquerro (1999), jednoduché zkracování znamená grafické znázornění slova pomocí jednoho nebo více z jeho hlásek. Vždy se zachová první hláska nebo několik prvních hlásek, které jsou klíčové v rozeznání slova. Může se tvořit vypuštěním hlásek na konci slova: *d.* (*don*), *tel.* (*teléfono*). Také je časté vypuštění hlásek uprostřed slova: *dr.* (*doctor*), *admón* (*administración*).

Složené zkracování spočívá ve zkrácení víceslovného spojení. Zkratka z nich vzniklá se skládá z jejich počátečních písmen. Například *d.e.p.* (*descanse en paz*), *o.c.* (*obra citada*).

Při akronymii se spojují hlásky ze začátku jednoho slova s hláskami z konce slova druhého, výjimečně naopak. Více o akronymii na str.20.

Komplexní zkracování znamená tvorbu iniciálových zkratk, tedy zkratk tvořených počátečními písmeny skupiny slov, která se vyskytují spojená v názvu nebo větě. Více o těchto zkratkách na str. 19.

2.4.2.1.12 Neologismy vzniklé úpravou, změnou (*variación*)

Některé neologismy mohou vzniknout ortografickou změnou jiného výrazu. Tedy například změnou v přízvuku nebo změnou hlásek. Například *infraestructura* > *infraestructura*, Tento způsob vzniku neologismů se nazývá *variación* a v *Banco de neologismos* se značí zkratkou *FVAR*.

O neologismus vzniklý tímto způsobem se jedná pouze v případě, že daný výraz není výpůjčkou z jiného jazyka nebo není výrazem vzniklým změnami morfologickými či syntaktickými.

2.4.2.2 Neologismy syntaktické (*neologismos sintácticos*)

Neologismy syntaktické vznikají změnou gramatické kategorie již existujícího výrazu. Na rozdíl od syntaktické konverze, při níž také dochází ke změně gramatických kategorií, v případě neologismů syntaktických dochází i k modifikaci lexikálního

základu. Například *amo de casa_m* > *ama de casa_f*. Tento typ neologismů se v Banco de neologismos značí zkratkou *SINT*.

2.4.2.3 Neologismy sémantické (*neologismos semánticos, neologismos de sentido*)

Neologismy sémantické vznikají tak, že pojem, který již v jazyce existuje, přijme navíc další nový význam. Například *parquet* (*pista de baloncesto*), *tío* (*chico, amigo*). Neologismy takto vytvořené přijímají zkratku *S* podle Banco de neologismos. Na rozdíl od neologismu syntaktického, sémantický neologismus může také vznikat ze jmen osob nebo známých značek, která se začnou používat jako běžná slova. Například *nivea, tupperware*.

Jak uvádí Teresa Cabré (2004), někdy může být těžké tento typ neologismů odhalit. Nejčastěji je poznáme podle toho, v jakém kontextu se nacházejí. Mezi ty, které je těžké odhalit, patří například neologismy, jejichž význam se výrazně neliší od významu původního nebo ty, které se již nějakou dobu v jazyce objevují. Například „*Finalmente **delinea** suavemente con eye-liner el párpado superior a la altura de las pestañas*“. Některé těžko odhalitelné neologismy jsou součástí hovorového, neformálního jazyka, například „*El hijo del famoso cantante se decidió a **salir del armario***“. Některé ze sémantických neologismů se vyskytnou v kontextu, ve kterém je nečekáme, a proto je snadno detekujeme, například „*Es muy posible que el cerebro, ese **engrudo** de neuronas tan complejo y tan plástico...*“. Některé z uvedených příkladů mohou být vykládány jako metafory.

Existuje několik příčin, které ovlivňují vznik nových významů, například historický vývoj, během něhož se věci mění, vyvíjí, dochází ke změnám postojů, objevují se odchylky ve významu slov způsobené změnami podmínek. Například *retrete* (záchod), dříve znamenalo odlehlé místo.

2.4.2.4 Ostatní

Podle Teresy Cabré (2004) se do této kategorie řadí slova knižní, nářeční, slangová nebo zvláštní případy, které je těžké identifikovat, ale které patří také mezi neologismy. Například *fitipaldi, yuyu, precuela, quiqui*.

PRAKTICKÁ ČÁST

3) Metodologie

Z elektronického deníku *elpais.com* jsem přečetla padesát článků o rozsahu cca 27 000 slov. Protože identifikace neologismů je obtížná, postupovala jsem následujícím způsobem: sestavila jsem seznam slov, o kterých jsem se domnívala, že by mohly být neologismy, a následně jsem je ověřovala podle *Banco de neologismos*.

Vzhledem k tomu, že nejde o kvantitativní analýzu, ale o kvalitativní, vybrala jsem dvacet neologismů a zaměřila jsem se na kontext a podrobné prozkoumání jejich použití.

Z vybraných dvaceti neologismů je patnáct neologismů formálních, dva neologismy jsou výpůjčkami z anglického jazyka a tři jsou neologismy sémantické.

3.1 Banco de neologismos

Banco de neologismos je společným projektem virtuálního střediska Cervantes (*Centro Virtual Cervantes*) a Ústavu aplikované lingvistiky na univerzitě Pompeu Fabra (*Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la Universitat Pompeu Fabra*) v Barceloně. Tento ústav se zabývá vytvářením databáze nových slov, které od roku 1988 každoročně shromažďuje ze španělských a katalánských sdělovacích prostředků.

Databáze je představena na internetových stránkách Centro Virtual Cervantes (http://cvc.cervantes.es/lengua/banco_neologismos/).

4) Analýza vzorku

4.1 Vybrané neologismy

PRECARIEDAD

Význam podle slovníku RAE: “cualidad de precario“

precario, ria

(Del lat. *precariŭs*).

1. adj. De poca estabilidad o duración.

2. adj. Que no posee los medios o recursos suficientes.

3. adj. Der. Que se tiene sin título, por tolerancia o por inadvertencia del dueño.

4. m. y f. Ur. Docente que ocupa un cargo provisionalmente.

Ve slovníku *Diccionario español-checo* (J.Dubský) se termín **precario** překládá jako “nejistý“, “nestálý“, “kolísavý“, “choulostivý“, “povážlivý“.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: neologismus formální, vytvořen zkrácením. Takovému neologismu se přiřazuje zkratka *FTABR* (*formado por abreviación*).

V přečteném článku se tento neologismus nachází v tomto kontextu: „*La tesis de la “quinta Alemania” es la de que, presentada ideológicamente como un modelo, contiene la mayor involución sociolaboral desde la postguerra: desigualdad (según las estadísticas de la OCDE la desigualdad de ingresos crece en Alemania más deprisa que en ningún otro país europeo), estancamiento salarial, generalización de la **precariedad** en un país en el que la seguridad en el puesto de trabajo formaba parte de su cultura, avance de la pobreza, recortes en el sistema de protección social, reducción de impuestos a los más ricos,...*“

Neologismus můžeme přeložit jako “tísňivost“, “nejistota“.

Tento výraz se v přečtených článcích vyskytuje pouze jednou.

Corpus CREA zaznamenává pro oblast Španělska celkem 387 výskytů tohoto termínu v 290 dokumentech. Podle CREA se tento termín začal vyskytovat již v roce 1975 a nejčastěji se objevuje v oblastech politiky, ekonomie a obchodu (43%), ale také se s ním setkáme v oblastech umění, zdraví nebo vědy a techniky. Nejčastějšími spojeními jsou například **precariedad laboral**, **precariedad de medios**, **precariedad económica** nebo **precariedad en el empleo**.

Corpus CREA ukazuje výskyt tohoto termínu pouze do roku 2004, proto jsem termín vyhledala také v elektronickém deníku El País. Vyhledavač El País ukázal celkem 1337 výskytů (kontrolováno dne 19.11.2013), 377 za rok 2013, 456 za rok 2012, 152 za rok 2011, 78 za rok 2010, 46 za rok 2009...

Samozřejmě nelze z archivu poznat celkový objem článků, nicméně výše uvedené absolutní výskyty lze považovat za výmluvné.

Příklady dalších kontextů a článků, kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com): V článku *Generación 'nimileurista'* se tento termín vyskytuje v několika kontextech: „*Hace seis años, el mileurismo nació como un símbolo de **precariedad**. Ahora es una aspiración*“, „*Carolina Alguacil tenía entonces 27 años y se quejaba de la **precariedad** laboral de su generación: El mileurista es aquel joven, de 25 a 34 años,*

licenciado, bien preparado, que habla idiomas, tiene posgrados, másteres y cursillos, „Todos los indicadores han empeorado, todos, dice el sociólogo Esteban Sánchez, experto en juventud y precariedad“, „En su breve vida laboral, Pedro, un madrileño de 28 años, ha probado todas las formas de **precariedad**: paro, salarios nimileuristas o directamente anecdóticos, dinero en negro.“ V tomto článku se kromě tohoto neologismu také vyskytuje jiný typický neologismus a to **nimileurista** (ni mil euro).

Příklady dalších článků: Se paga por artículo la mitad de lo que cuesta un café; Entre la precariedad y la emigración; Trabajar ya no saca de pobre.

MERKIAVELO

Tento neologismus se ve slovníku RAE ani ve slovníku *Diccionario español-checo* nevyskytuje.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: neologismus formální, vytvořen kompozicí pomocí grekolatinských afixů. Takovému neologismu se přiřazuje zkratka *FCULT* (*fomado por composición culta*).

Tento termín poprvé použil německý sociolog Ulrich Beck, který ve své knize *Una Europa alemana* takto pojmenoval německou kancléřku Angelu Merkelovou. Neologismus vznikl jako poukázání na podobu politiky německé kancléřky a italského politika Niccola Machiavelliho².

V přečteném článku se tento neologismus nachází v tomto kontextu: „*En su libro, Beck utiliza el concepto de “Merkiavelo”, porque Maquivelo fue el primero en pensar una forma de poder que se forja por medio del desconcierto y la confusión: las crisis profundas que siembran la discordia son el motor de la historia.*“

Tento výraz se v přečtených článcích vyskytuje pouze jednou.

Corpus CREA tento termín nevyhledal a to z toho důvodu, že se termín s největší pravděpodobností začal vyskytovat až po roce 2004.

V archivu elektronického deníku *El País* se tento termín vyskytuje pětkrát (kontrolováno dne 20.11.2013), poprvé byl použit v roce 2012 (1 výskyt).

Příklady dalších kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com):

V článku *La política del mordo* se tento termín nachází ve dvou kontextech: „Y

² Zdroj: http://elpais.com/elpais/2013/01/23/opinion/1358967237_460967.html
<http://miguelasangben.blogspot.cz/2013/07/el-analisis-de-merkiavelo.html>
<http://www.cuartopoder.es/tribuna/ganara-merkiaverlo/5050>

ha encontrado un nombre para este nuevo monstruo político que libra las guerras geoeconómicas contemporáneas, **Merkiavelo**, hecho mitad de Merkel y mitad de Maquiavelo“, „**Merkiavelo** actúa cada vez que alguien quiere utilizar en su favor la fuerza de la amenaza, ya que no puede usar la amenaza de la fuerza. El merkiavelismo es un arma sumamente eficaz para quien quiere cambiar el statu quo o forzar las costuras de la legalidad, aunque no tenga capacidad o poder para conseguirlo a través de la ruptura violenta o de los instrumentos establecidos por la regla de juego“.

Příklady dalších článků: La dilación como táctica domesticadora; Alemania apunta hacia una gran coalición; “Alemania no es capaz de verse a sí misma”.

SELF-MADE MAN

Tento výraz se ve slovníku RAE ani ve slovníku *Diccionario español-checo* nevyskytuje.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: výpůjčka z anglického jazyka. Neologismus typu výpůjčky má zkratku *M/AM (préstamo/préstamo adaptado)*.

Tento neologismus se v přečteném článku nachází v tomto kontextu: „*El cinismo de Narcís Serra superó todas las expectativas y el de los otros vocalistas: culpó al signo de los tiempos dejándonos tan boquiabiertos como la descripción de **self-made man** que hizo de sí mismo Josep Maria de Loza*“.

Význam tohoto neologismu je: “muž, který je úspěšný díky své vlastní práci“.

V článcích se vyskytuje tento výraz pouze jednou.

Corpus CREA zaznamenává pro oblast Španělska celkem 14 výskytů tohoto termínu v 10 dokumentech. Podle CREA se tento termín začal vyskytovat v roce 1978 a nejčastěji se objevuje v oblastech umění (50%) a fikce (21%), dále v politice a ekonomii (14%).

Konkrétní příklady použití tohoto výrazu zde nejsou uvedeny.

Vyhledavač El País ukázal celkem 50 výskytů tohoto výrazu (kontrolováno dne 20.11.2013), 13 výskytů za rok 2013, 20 výskytů za rok 2012, 2 výskyty za rok 2011, 9 výskytů za rok 2010, 2 výskyty za rok 2009, 2 výskyty za rok 2008, 1 výskyt za rok 2005 a 1 výskyt za rok 2003.

Příklady dalších kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com):

V článku *Oro líquido para el Atlético de Madrid* se tento pojem nachází v tomto kontextu: „*El perfil de Lim responde al del tópico del viejo sueño americano, ya globalizado: individuo de clase baja, hecho a sí mismo (**self made man**), al que una*

buena inversión convierte en multimillonario“. Dále ve článku Los últimos días de Berlusconi se nachází v tomto kontextu: *„Y es evidente que lo que no lograron los electores, ni los grupos de la oposición, ni la prensa, ni los intelectuales, lo ha conseguido el mercado. Ironías del destino, precisamente Silvio Berlusconi, que siempre se ha jactado de haber creado un imperio de la nada, de haber encarnado el sueño americano del **self-made man**, que siempre se ha considerado campeón en materia de números y dinero, se ha visto desbordado en lo que se sentía omnipotente y por aquello que siempre dijo que era su propio elemento: por el mercado“.*

Příklady dalších článků: Los creadores sucumben al modelo Juan Palomo; Dalí the artist vs Dalí the performer; A murder mystery in Murcia.

FONDOS PÚBLICOS

Slovník RAE toto spojení neobsahuje. Ve slovníku *Diccionario español-checo* je výraz přeložen jako “státní papíry“.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: neologismus formální, vytvořen vazbou syntagmat. Takovému neologismu se přiřazuje zkratka *FSINT* (*formado por sintagmación*).

V přečteném článku se tento neologismus nachází v tomto kontextu: *„Si los mercados no las satisfacen, habrán de ser **fondos públicos** los que cubran las exigencias de capitalización“.*

Neologismus můžeme přeložit jako “veřejné zdroje“. V přečtených člancích se vyskytuje pouze jednou.

Corpus CREA zaznamenává pro oblast Španělska celkem 376 výskytů ve 235 dokumentech. Podle CREA se tento termín začal objevovat v roce 1975 a nejčastěji se objevuje v obloastech politiky, ekonomie, financí (55%) a v oblasti obchodu se zahraničním zbožím (19%). Dále se objevuje v oblastech společenských věd, techniky nebo umění.

Nejčastějším spojením je **centros sostenidos con fondos públicos**.

Vyhledavač El País ukázal celkem 21 839 výskytů (kontrolováno dne 20.11.2013).

Příklady dalších kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com):

V článku Un nuevo informe censura el uso de fondos en la Consejería de Empleo se toto spojení nachází ve třech kontextech: *„Nuevo informe de la Cámara de Cuentas que censura el uso de **fondos públicos** por parte de la Consejería de Empleo“.*

„La justicia ya investiga varias líneas de uso de **fondos públicos** por parte de esta consejería“.

„El problema son las formas y no el fondo, pero sobre todo que las formas implica el uso de cifras de **fondos públicos** con muchos ceros“.

Příklady dalších článků: El brazo ejecutor de la asistencia social; Ferrocarrils sigue sin recuperar el plan de pensiones que cobraron dos presidentes; La fiscalía acusa a Lagarde de falsedad y malversación de fondos públicos.

RECAPITALIZACIÓN

Termín recapitalización není ve slovníku RAE registrován. Jsou zde pouze termíny capitalización a descapitalización. Ve slovníku *Diccionario español-checo* je výraz přeložen jako „rekapitalizace“.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: neologismus formální, vytvořen pomocí předpony. Tomuto typu neologismu se přiřazuje zkratka *FPRE* (*formado por prefijación*).

Ve člancích se vyskytuje v několika kontextech, například: „*Las voces, oficiales u oficiosas, que sostienen que la **recapitalización** ha terminado con los problemas de la banca española pecan de excesivo optimismo*“.

Neologismus můžeme přeložit jako „změna ve struktuře kapitálu“.

V přechtených člancích se vyskytuje celkem šestkrát.

Corpus CREA zaznamenává pro oblast Španělska celkem 20 výskytů v 16 dokumentech. Podle CREA se tento termín začal vyskytovat v roce 1980 a nejčastěji se objevuje v oblastech politiky, ekonomie, obchodu a financí (90%), dále v umění (5%) a v oblastech běžného života a volného času (5%).

Nejčastějšími spojeními jsou: **plan de recapitalización, recapitalización de la entidad nebo recapitalización de las empresas**.

Vyhledavač El País ukázal celkem 1832 výskytů (kontrolováno dne 20.11.2013), 463 za rok 2013, 1079 za rok 2012, 282 za rok 2011 a 8 za rok 2010.

Příklady dalších článků a kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com): V článku Barroso propone una acción coordinada para recapitalizar a la banca se tento termín nachází v několika kontextech: „*Después de que Merkel abriera ayer la veda, la declaración de hoy de Barroso ha sido la más explícita hasta la fecha de un alto funcionario de la UE sobre la necesidad de llevar a cabo una segunda oleada de **recapitalizaciones** para ayudar a restaurar la confianza en el sector, bajo*

sospecha por las pérdidas que pueden sufrir derivadas de su inversión en deuda de los llamados países periféricos“. „De hecho, tras las palabras del jefe del Ejecutivo comunitario el vicepresidente de la Comisión y responsable de Competencia, Joaquín Almunia, ha abogado por una **recapitalización** urgente“. „Tenemos que reevaluar los activos, especialmente la deuda soberana, y promover la **recapitalización** para garantizar la viabilidad de los bancos“. "Alemania está preparada para avanzar hacia la **recapitalización**". „Sin embargo, han recalcado que no implican que se estén preparando para una suspensión de pagos de Grecia ni que esto signifique que la nueva **recapitalización** está en marcha“.

Příklady dalších článků: El Eurogrupo espera recapitalizar Bankia en noviembre; Bruselas aplaza seis días la cumbre para cerrar la recapitalización de la banca; Kenny tratará con Hollande la recapitalización directa de la banca.

FRANCO-ALEMÁN

Tento neologismus není ve slovníku RAE ani ve slovníku *Diccionario español-checo* registrován.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: neologismus formální, vytvořen kompozicí pomocí grekolatinských prvků. Tento typ neologismu má zkratku *FCULT* (*formado por composición culta*).

Tento neologismus se ve článku vyskytl v tomto kontextu: „*La derecha francesa elogia las “reformas valientes” de la canciller, y los europeístas reclaman una “confederación franco-alemana”*“

Neologismus znamená “francouzsko-německý“ a celkem se ve článcích vyskytuje dvakrát.

Corpus CREA zaznamenává pro oblast Španělska celkem 41 výskytů ve 31 dokumentech. Podle CREA se tento termín začal vyskytovat v roce 1978 a nejčastěji se objevuje v oblastech politiky, ekonomie, obchodu a financí (83%), v oblasti fikce (7%) a dále v oblastech volného času, vědy, techniky a společenských věd.

Corpus CREA neuvádí žádné konkrétní příklady použití tohoto výrazu.

Vyhledavač El País ukázal celkem 331 výskytů (kontrolováno dne 20.11.2013), 74 za rok 2013, 98 za rok 2012, 71 za rok 2011, 12 za rok 2010...

Příklady dalších článků a kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com): V článku Sarkozy: "Es otra Europa la que está naciendo" se tento termín nachází v kontextu „*El presidente francés, en una entrevista concedida a 'Le Monde' en*

la que analiza el resultado del pasado Consejo Europeo, admite que la cumbre fue producto de un compromiso **franco-alemán**". Ve článku Merkel irrumpe en las presidenciales francesas se nachází v tomto kontextu: „El eje **franco-alemán** ha salido de nuevo a escena para presentar sus avances en la convergencia fiscal, que armonizarán el impuesto de sociedades de ambos países antes de enero de 2013“.

Příklady dalších článků: Posiciones divergentes frente a un objetivo común; La oportunidad de construir una nueva Europa; París y Berlín recomponen relaciones.

PARÓN

Tento neologismus není ve slovníku RAE registrován. Ve slovníku *Diccionario español-checo* je výraz přeložen jako “(náhlé) zastavení“.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: neologismus formální, vytvořen přidáním přípony. Tento typ neologismu se označuje zkratkou *FSUF* (*formado por sufijación*).

Neologismus se ve člancích vyskytuje v tomto kontextu: „Tras meses de **parón** a la espera de los comicios, Bruselas anhela un gobierno en Berlín más constructivo con el proyecto europeo y dispuesto para atajar la crisis“. Výraz překládáme jako “zastavení“. V člancích se vyskytuje celkem dvakrát.

Corpus CREA zaznamenává pro oblast Španělska celkem 190 výskytů ve 161 dokumentech. Podle CREA se tento termín začal vyskytovat v roce 1977 a nejčastěji se objevuje v oblastech volného času a běžného života (32%), v politice, obchodu, ekonomice a financích (32%), dále v umění, společenských vědách nebo technice. Nejčastějšími spojeními jsou **parón navideño**, **parón nuclear**, **parón invernal**, **parón ligero**.

Vyhledavač El País ukázal celkem 1564 výskytů (kontrolováno dne 20.11.2013), 370 za rok 2013, 423 za rok 2012, 248 za rok 2011...

Příklady dalších článků a kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com): V článku Barcelona impulsa la mitad de proyectos urbanos que en 2008 se nachází v těchto kontextech: „El gobierno de Xavier Trias achaca el **parón** al efecto de la crisis“. „Lo que está ocurriendo con el plan de transformación de los cuarteles de Sant Andreu ilustra a la perfección el **parón** que están sufriendo los proyectos de la ciudad aprobados hace años, por una doble razón: la crisis económica y la ralentización de la maquinaria urbanística del Ayuntamiento barcelonés“. „El gobierno de la ciudad achaca el **parón** al efecto de la crisis económica“. „Justo lo contrario a lo

sucedido en los últimos años del gobierno bipartito de socialistas e ICV-EUiA, cuando fue el impulso público lo que equilibró el **parón** de los proyectos de promotores privados, ya desbordados por la crisis del ladrillo y las dificultades de financiación“.

Příklady dalších článků: Nuevo parón en la incorporación al sistema de dependientes; Alemania sufre un parón en el segundo trimestre; Seis clubes impugnán en los juzgados el parón de la Liga.

PRIMA DE RIESGO

Ve slovníku RAE ani ve slovníku *Diccionario español-checo* toto spojení není uvedeno.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: neologismus formální, vytvořen vazbou syntagmat. Tento typ neologismu má zkratku *FSINT* (*formado por sintagmación*).

Tento neologismus se ve člancích vyskytuje v několika kontextech, například: „La **prima de riesgo** exigida a los títulos del Tesoro español, por su parte, ha llegado a avanzar en 18 puntos, con lo que han tocado los 276. Al cierre se ha situado en 251, seis menos“. Výraz můžeme přeložit jako „příplatek, který investoři vyžadují, aby mohli koupit dluh země, jejíž aktiva jsou považována za riziková v porovnání s jinou zemí“. V člancích se tento výraz vyskytuje celkem čtyřikrát.

Corpus CREA zaznamenává pro oblast Španělska celkem 33 výskytů ve 29 dokumentech. Podle CREA se tento termín začal vyskytovat v roce 1985 a nejčastěji se objevuje v oblastech politiky, ekonomie, obchodu a financí (97%) a obchodu se zahraničním zbožím (3%). Nejčastějšími spojeními jsou **prima de riesgo de las inversiones** a **prima de riesgo de invertir**.

Vyhledavač El País ukázal celkem 28 466 výskytů (kontrolováno dne 20.11.2013).

Příklady dalších článků a kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com): V článku Los mercados avanzan la recuperación se toto spojení nachází v několika kontextech: „La **prima de riesgo** española cae a niveles de hace dos años“. „Pero la **prima de riesgo** española lo que mide es la diferencia de rentabilidad que exigen los inversores a la deuda española frente a la alemana, y esta se ha reducido notablemente“. „La Bolsa española no vivió una jornada tan animada como la de la **prima de riesgo**“.

Příklady dalších článků: España gana una batalla al mercado pero la guerra sigue,

La prima de riesgo repunta a un nuevo máximo pese a los mensajes de Bruselas; La prima de riesgo y la Bolsa mejoran por las especulaciones sobre nuevos estímulos.

DESENDEUDAMIENTO

Slovník RAE ani slovník *Diccionario español-checo* tento termín neobsahuje.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: neologismus formální, vytvořen pomocí předpony. Takovému neologismu se přiřazuje zkratka *FPRE* (*formado por prefijación*).

Ve článku se vyskytuje v tomto kontextu: „*Aún hoy son pocas las economías desarrolladas que han emprendido un decidido desapalancamiento de su sector privado y menos aún aquellas en las que el **desendeudamiento** no ha venido de la mano de una prolongada recesión*“. Tento neologismus můžeme přeložit jako “snižování zadluženosti“. V přečtených článcích se vyskytuje pouze jednou.

Corpus CREA tento termín nezaznamenává.

Vyhledavač El País ukázal celkem 108 výskytů (kontrolováno dne 20.11.2013), 54 za rok 2013, 37 za rok 2012, 9 za rok 2011, 3 za rok 2010, 1 za rok 2009, 2 za rok 2008, 1 za rok 2004 a 1 za rok 2003.

Příklady dalších článků a kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com): V článku Las exportaciones, la clave del éxito del futuro se tento termín nachází v těchto kontextech: „*A Cataluña le espera una década de bajo crecimiento, lentitud en la reducción del paro y un doloroso tránsito de **desendeudamiento** de familias, empresas y Administración*“. „*Los expertos coinciden en que en Cataluña la reducción del paro será lentísima debido a las bajas tasas de crecimiento, los bancos seguirán con el grifo crediticio cerrado por mucho tiempo, el **desendeudamiento** de familias, empresas y Administraciones será largo y, en algunos casos, con pérdidas dolorosas y existen muchas incertidumbres sobre la evolución de la población*“.

Příklady dalších článků: Francia pide relajar los objetivos de déficit y reclama estímulos a Alemania; Bruselas exige a las cajas un “fondo de reserva” para controlar bancos; Telefónica prepara la salida a Bolsa de hasta un 15% de su filial latinoamericana.

LOBBY

Význam podle slovníku RAE:

lobby

(Voz ingl.).

1. m. Grupo de personas influyentes, organizado para presionar en favor de determinados intereses.
2. m. Vestíbulo de un hotel y de otros establecimientos como cines, teatros, restaurantes, etc., especialmente si es grande. Ve slovníku *Diccionario español-checo* tento termín není.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: výpůjčka z anglického jazyka. Neologismus typu výpůjčky má zkratku M/AM (*préstamo/préstamo adaptado*).

V přečteném článku se vyskytuje v tomto kontextu: „*El sistema financiero europeo hace **lobby** con fuerza desde hace meses para que eso ocurra*“. Výraz můžeme přeložit jako „ovlivňování, prosazování skupinových zájmů“. V přečtených článcích se tento výraz vyskytuje pouze jednou.

Corpus CREA zaznamenává pro oblast Španělska celkem 137 výskytů v 95 dokumentech. Podle CREA se tento termín začal vyskytovat v roce 1976 a nejčastěji se objevuje v oblastech politiky, ekonomie, obchodu a financí (63%), fikce (11%) a dále ve společenských vědách nebo technologii. Nejčastějšími spojeními jsou **lobby judío**, **lobby trujillista**, **lobby político**.

Vyhledavač El País ukázal celkem 751 výskytů (kontrolováno dne 21.11.2013), 302 za rok 2013, 269 za rok 2012, 90 za rok 2011, 73 za rok 2010, 17 za rok 2009.

Příklady dalších článků a kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com): V článku Ferrmed ultima el informe a Fomento sobre el corredor mediterráneo se tento termín nachází v těchto kontextech: „*El **lobby** ferroviario reclama el ancho internacional desde Cartagena hasta la frontera con Francia*“. „*El **lobby** ferroviario Ferrmed ultima el informe sobre el corredor mediterráneo que trasladará a la ministra de Fomento, Ana Pastor, según ha asegurado esta mañana en Alicante Joan Amorós, secretario general del grupo empresarial*“. „*El representante del **lobby** empresarial también ha recalcado la necesidad de mejorar los acceso a los puertos de la Comunidad Valenciana, "extremo que prácticamente está resuelto en ninguno de ellos", ha precisado*“.

Příklady dalších článků: La integración del ‘lobby’ en la empresa española; EE

UU busca medios para contener al 'lobby' de las armas; Empresarios del Campo Gibraltar crean un 'lobby' para fomentar el ferrocarril.

DÉFICIT

Význam podle slovníku RAE:

déficit

(Del lat. deficĕre, faltar).

1. m. En el comercio, descubierto que resulta comparando el haber o caudal existente con el fondo o capital puesto en la empresa.
 2. m. En la Administración Pública, parte que falta para levantar las cargas del Estado, reunidas todas las cantidades destinadas a cubrirlas.
 3. m. Falta o escasez de algo que se juzga necesario. El enfermo tiene déficit de glóbulos rojos. La ciudad tiene déficit de viviendas.
- ~ presupuestario, o ~ público.

1. m. El referido a los presupuestos del Estado u otras entidades públicas. Ve slovníku *Diccionario español-checo* se tento termín překládá jako “deficit“, “schodek“.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: neologismus formální, vzniklý úpravou. Tento typ neologismu má zkratku *FVAR (formado por variación)*.

V přečteném článku se vyskytuje v několika kontextech, například: „*El foco del debate está en si Europa puede mantener su Estado de bienestar. Y en esa sobredosis de austeridad para reducir los **déficits** que acorralan al continente, la UE se ha lanzado a una carrera que consiste en recortar gastos, pensiones, empleados, salarios públicos y demás para cuadrar las cuentas*“. Tento výraz můžeme přeložit jako “schodek“. V přečtených článcích se vyskytuje celkem desetkrát.

Corpus CREA zaznamenává pro oblast Španělska celkem 3935 výskytů v 1760 dokumentech. Podle CREA se tento termín začal vyskytovat v roce 1975 a nejčastěji se objevuje v oblastech politiky, ekonomie, obchodu a financí (73%), zdraví (9%) a dále v oblastech společenských věd, volného času nebo umění. Nejčastějšími spojeními jsou **déficit de la balanza de pagos, déficit público**.

Vyhledavač El País ukázal celkem 17 267 výskytů (kontrolováno dne 21.11.2013).

Příklady dalších článků a kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com): V článku Bruselas presiona se tento termín nachází v několika kontextech: „*A pesar de que la política económica del Gobierno desde que tomó posesión a finales*

de 2011 tenía como objetivo principal recuperar la estabilidad financiera del Estado, para lo cual resulta necesario reducir el **déficit** público y la deuda pública, y aunque eso ha causado recortes importantes en el Estado de bienestar, los logros en materia de **déficit** y deuda han sido insuficientes“. „Pero la Comisión Europea ha vuelto a fijar la atención en el **déficit** y la deuda“. „En su análisis de los presupuestos de la zona euro, la Comisión llama la atención sobre las cuentas públicas españolas: considera que existe riesgo de que se incumpla el objetivo de déficit en 2014 y pide nuevos ajustes presupuestarios hasta 2016“. „Si pretende cumplir con los objetivos de **déficit**, tendrá que ajustar esos 35.000 millones en forma de nuevos recortes de gastos y más impuestos“.

Příklady dalších článků: Las exportaciones japonesas registran la mayor subida en tres años; Soria pronostica ahora que no habrá déficit de tarifa eléctrica a final de año; González cuadra los presupuestos con la subida del déficit y venta de patrimonio.

SEQUÍA

Význam podle slovníku RAE:

sequía.

1. f. Tiempo seco de larga duración.
2. f. C. Rica. Desvío del cauce de un río con el fin de sacar camarones.
3. f. ant. Sequedad o sed de la boca. U. en Andalucía y Colombia.

Ve slovníku *Diccionario español-checo* se tento termín překládá jako “sucho“, “suchost“, “vyprahlost“.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: neologismus sémantický. Pro tento typ neologismu se užívá zkratka S (*neologismo semántico*).

V přečtených článcích se tento výraz vyskytuje ve více kontextech, například: „Las entidades culpan de la **sequía** a la economía y a las normas de capital“. Tento neologismus překládáme jako “období sucha“. V přečtených článcích se vyskytuje celkem dvakrát.

Corpus CREA zaznamenává pro oblast Španělska celkem 660 výskytů ve 353 dokumentech. Podle CREA se tento termín začal vyskytovat v roce 1975 a nejčastěji se objevuje v oblastech vědy a techniky (34%), volného času a běžného života (19%), politice, ekonomii, obchodu a financí (18%) a dále v oblastech umění, zdraví, společenských věd. Nejčastějšími spojeními jsou **sequía estival**, **sequía prolongada**, **años de sequía**.

Vyhledavač El País ukázal celkem 8643 výskytů (kontrolováno dne 21.11.2013).

Příklady dalších článků a kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com): V článku *El campo se hizo mar se tento termín nachází ve dvou kontextech: „Frente a la grave sequía de la campaña anterior que se tradujo en cosechas bajo mínimos en cereales, vino u olivar y dispararon los costes de producción para las cabañas ganaderas extensivas sin una hierba para echarse a la boca, los 157 litros por metro cuadrado caídos, en promedio, en marzo han acabado por desbordar ríos, anegar miles de hectáreas, destruido instalaciones de riegos y bloquear además la actividad en el campo cuando aún hay importantes siembras que realizar“. „En Asaja Sevilla, las ideas están claras. El campo no está para catástrofes pero, entre la sequía del pasado año y las lluvias, nos quedamos con el agua”.*

Příklady dalších článků: EE.UU. comprará 170 millones de dólares en alimentos para paliar la sequía; Andalucía vuelve a pedir un PER especial por los efectos de la sequía; La sequía en el Medio Oeste de EE UU acaba con miles de peces.

LÍNEA DE CRÉDITO

Ve slovníku RAE ani ve slovníku *Diccionario español-checo* toto spojení není uvedeno.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: neologismus formální, vytvořen vazbou syntagmat. Tento typ neologismu má zkratku *FSINT* (*formado por sintagmación*).

Tento výraz se ve člancích vyskytuje v několika kontextech, například: *„Las conclusiones de las reuniones, a las que asistieron representantes del Mecanismo Europeo de Estabilidad y la Autoridad Bancaria Europea, sirven para analizar si España puede cerrar la línea de crédito de 100.000 millones de los que ha utilizado 40.000“.* Výraz překládáme jako “stálý úvěr, který je možné použít kdykoliv a který musí být pokryt v rámci doby uvedené ve smlouvě mezi zákazníkem a bankou“. Tento výraz se v přečtených člancích vyskytuje celkem třikrát.

Corpus CREA zaznamenává pro oblast Španělska celkem 59 výskytů ve 42 dokumentech. Podle CREA se tento termín začal vyskytovat v roce 1976 a nejčastěji se objevuje v oblastech politiky, ekonomie, obchodu a financí (78%), běžného života a volného času (12%) a dále v oblastech společenských věd, umění. Nejčastějším spojením je *línea de crédito de x millones*.

Vyhledavač El País ukázal celkem 3215 výskytů (kontrolováno dne 22.11.2013),

1237 za rok 2013, 1347 za rok 2012, 428 za rok 2011...

Příklady dalších článků a kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com): V článku ¿Cómo funciona la fórmula de rescate que ofrece Draghi a España? se toto spojení nachází v několika kontextech, například: „*El programa precautorio del fondo de rescate es una **línea de crédito** a un país que no tiene un rescate total para superar shocks externos de carácter temporal y tratar de evitar una crisis más grave*“. „*Se presenta como un herramienta de prevención de crisis (se concede la **línea de crédito**, pero no se activa inicialmente) y se trata de lanzar la idea de que es un apoyo temporal, de uno a dos años de plazo*“. „*Una **línea de crédito** con condicionalidad reforzada se puede facilitar en la forma de protección parcial del riesgo soberano en emisiones en el mercado primario*“.

Příklady dalších článků: Codere traspassa sus líneas de crédito y gana tiempo para sus problemas de deuda; El Gobierno aprueba línea de crédito de 266 millones para empresas turísticas; Bankia ofrece financiación a 900.000 clientes a través de préstamos personales.

RESCATE BANCARIO

V tomto spojení se termín v RAE nenachází, je zde pouze termín rescate:

rescate

1. m. Acción y efecto de rescatar.
2. m. Dinero con que se rescata, o que se pide para ello.
3. m. rescatado.
4. m. Der. Facultad de la Administración de extinguir una concesión, asumiendo la gestión directa del servicio que constituía su objeto.
5. m. Der. En los seguros de vida, derecho del tomador de apartarse del contrato, percibiendo la parte correspondiente de las primas destinadas a reservas por riesgos futuros.

Význam slova **rescate** podle slovníku *Diccionario español-checo*: “vykoupení“, “osvobození“, “záchrana“, “spasení“, “výkupné“.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: neologismus formální, vytvořen vazbou syntagmat. Tento typ neologismu má zkratku *FSINT* (*formado por sintagmación*).

Tento termín se v přečtených článcích vyskytuje ve více kontextech, například: „*El BCE y la Comisión también regresarán a Madrid el 23 de septiembre para verificar*

*si España cumple las condiciones exigidas por el Eurogrupo a cambio del **rescate bancario**, además de examinar la situación de la banca“.* Výraz znamená “půjčení nebo darování kapitálu bance, která se nachází v nebezpečí bankrotu“. Tento neologismus se v přečtených článcích vyskytuje dvakrát.

Corpus CREA toto spojení pro oblast Španělska nezaznamenává.

Vyhledavač El País ukázal celkem 2618 výskytů (kontrolováno dne 22.11.2013), 691 za rok 2013, 1017 za rok 2012, 112 za rok 2011, 77 za rok 2010...

Příklady dalších článků a kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com): V článku *Europa vuelve a creer se tento výraz nachází v tomto kontextu: „El FMI, que tendrá un papel en el seguimiento del **rescate bancario** español, critica con razón la estrategia excesivamente gradualista de las autoridades al abordar las decisiones conducentes al saneamiento bancario“.*

Příklady dalších článků: *Alemania desbloquea el acuerdo sobre los futuros rescates bancarios; El PSOE cree que Merkel apoya su plan de usar dinero del rescate para dar crédito; Poco pan y peor circo.*

FONDOS BUITRE

V tomto spojení se tento termín ve slovníku RAE nevyskytuje. Jsou zde pouze termíny fondo a buitre.

buitre

(Del lat. vultur, -ūris).

1. m. Ave rapaz de cerca de dos metros de envergadura, con el cuello desnudo, rodeado de un collar de plumas largas, estrechas y flexibles, cuerpo leonado, remeras oscuras y una faja blanca a través de cada ala. Se alimenta de carne muerta y vive en bandadas.

2. m. Persona que se ceba en la desgracia de otro.

~ franciscano.

1. m. Ave casi tan grande como el buitre, pero menos abundante, que se caracteriza por el color castaño oscuro de su plumaje y por las plumas suaves que rodean la cabeza y simulan en conjunto una capucha.

~ monje.

1. m. buitre franciscano.

~ negro.

1. m. buitre franciscano.

gran ~ de las Indias.

1. m. desus. cóndor (|| ave rapaz).

Ve slovníku *Diccionario español-checo* tento termín také není uveden.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: neologismus formální, vytvořen kompozicí. Tomuto typu neologismu se přiřazuje zkratka *FCOM*.

Tento neologismus se v přečtených člancích nachází v tomto kontextu: „¿*Qué hace luego el Sareb? Busca **fondos buitres**, que no son precisamente las hermanas de la caridad, y siguen haciendo descuentos impresionantes, y hacen lotes para que a estos fondos, les salgan precios reventados por cada piso*“. Výraz můžeme přeložit jako “investiční fond, který investuje do státního dluhu“. Výraz se ve člancích vyskytuje pouze jednou.

Corpus CREA tento termín pro oblast Španělska nezaznamenává.

Vyhledavač El País ukázal celkem 540 výskytů (kontrolováno dne 21.11.2013), 133 za rok 2013, 161 za rok 2012, 44 za rok 2011, 28 za rok 2010...

Příklady dalších článků a kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com): V článku Un juez de Estados Unidos pone a Argentina al borde del impago técnico se toto spojení nachází v několika kontextech: „*El magistrado obliga al país a abonar 1.000 millones a los **fondos buitres** estadounidenses*“. „*Dado que el Gobierno argentino ha insistido en que jamás pagará un dólar a los **fondos buitres**, el país se encuentra ante el inminente riesgo de un impago técnico*“.

Příklady dalších článků: Argentina insiste en que pagará a sus acreedores excepto a fondos especulativos; BFA-Bankia vende créditos fallidos por 800 millones a dos ‘fondos buitres’; Argentina busca una alternativa para evitar el impago de su deuda.

BONO BASURA

V tomto spojení se tento termín ve slovníku RAE nevyskytuje. Jsou zde pouze termíny bono a basura.

bono, na.

1. adj. ant. bueno.

2. m. Tarjeta o medalla que puede canjearse por comestibles u otros artículos de primera necesidad, y a veces por dinero.

3. m. Tarjeta de abono que da derecho a la utilización de un servicio durante cierto tiempo o un determinado número de veces.

4. m. Com. Título de deuda emitido comúnmente por una tesorería pública, empresa industrial o comercial.

basura.

(Del lat. *versūra*, de *verrere*, barrer).

1. f. suciedad (|| cosa que ensucia).
2. f. Residuos desechados y otros desperdicios.
3. f. Lugar donde se tiran esos residuos y desperdicios.
4. f. Estiércol de las caballerías.
5. f. Cosa repugnante o despreciable.
6. f. coloq. U. en aposición para indicar que lo designado por el sustantivo al que se pospone es de muy baja calidad. Comida, contrato basura.

Ve slovníku *Diccionario español-checo* se toto spojení nevyskytuje.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: neologismus formální, vytvořen kompozicí. Tomuto typu neologismu se přiřazuje zkratka *FCOM* (*formado por composición*).

Tento neologismus se vyskytuje v článku v tomto kontextu: „*Cierto es que no les queda otra que volver a pedirlo; pero no deja de ser surrealista reclamar una cosa en Valencia que tu partido rechazará en Madrid. Por ese camino el activo electoral que un día fue la Comunidad Valenciana para el PP acabará convirtiéndose en un **bono basura***“. Výraz překládáme jako “nízkoúvěrový dluhopis“. V přečtených člancích se vyskytuje pouze jednou.

Corpus CREA tento výraz pro oblast Španělska nezaznamenává.

Vyhledavač El País ukázal celkem 1230 výskytů (kontrolováno dne 21.11.2013), 306 za rok 2013, 481 za rok 2012, 166 za rok 2011, 66 za rok 2010...

Příklady dalších článků a kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com): V článku Moody's rebaja la nota a la deuda de siete comunidades autónomas se tento termín nachází v několika kontextech: „*La agencia, que dejó la calificación de España al borde del **bono basura**, degrada la deuda autonómica también*“. „*Sin embargo, Castilla-León, Galicia, Madrid, Extremadura y Andalucía siguen la senda de España y bajan hasta Baa3, al borde del **bono basura***“. „*La agencia de calificación de riesgos Moody's ha decidido que no solo España merece estar al borde del **bono basura***“.

Příklady dalších článků: Standard & Poor's deja la nota de solvencia de Portugal a un paso del bono basura; Las agencias de calificación y los 'bonos basura'; Fitch hunde a Grecia en el bono basura.

CONTRIBUYENTE

Význam podle slovníku RAE:

contribuyente.

(Del ant. part. act. de contribuir).

1. adj. Que contribuye.

2. com. Der. Persona obligada por ley al pago de un impuesto.

Ve slovníku *Diccionario español-checo* je tento termín přeložen jako “poplatník“.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: neologismus sémantický. Pro tento typ neologismu se užívá zkratka S (*neologismo semántico*).

Tento výraz se v přečtených článcích vyskytuje v několika kontextech, například: „*Ha permitido o alentado una preocupante fractura entre Norte y Sur, entre países supuestamente virtuosos y pecadores, en la que ya asoman los extremismos. Y ha birlado información a los suyos: “Tarde o temprano, los problemas fundamentales —la banca, Grecia, todo eso— dejarán expuesto al **contribuyente** alemán, al que se ha engañado con falsas promesas”*. Výraz můžeme přeložit jako “příspěvatel“. Ve článcích se vyskytuje celkem čtyřikrát.

Corpus CREA zaznamenává pro oblast Španělska celkem 350 výskytů v 269 dokumentech. Podle CREA se tento termín začal vyskytovat v roce 1976 a nejčastěji se objevuje v oblastech politiky, ekonomie, obchodu a financí (72%), společenských věd (4%) nebo oblastech volného času, fikce, obchodu se zahraničním zbožím. Nejčastějšími spojeními jsou **contribuyente español**, **contribuyente neto**, **contribuyente norteamericano**.

Vyhledavač El País ukázal celkem 3104 výskytů (kontrolováno dne 21.11.2013), 882 za rok 2013, 1018 za rok 2012, 283 za rok 2011, 162 za rok 2010...

Příklady dalších článků a kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com): V článku *Comienza el plazo para la Declaración de la Renta* se tento termín nachází v několika kontextech: „*Durante el transcurso de esta campaña, la Agencia Tributaria prevé devolver 12.650 millones de euros a 15,2 millones de **contribuyentes** con declaraciones de IRPF, lo que supone un incremento en importe del 5,9% respecto al año pasado y del 4,14% en cuanto a los **contribuyentes** con declaraciones a devolver*“. „*Del total de las declaraciones que se presenten, el 80% serán a devolver y afectarán a más de 15 millones de **contribuyentes***“. „*Hasta la fecha, la Agencia Tributaria ha devuelto ya un total de 625 millones a 915.000 **contribuyentes***“.

y el compromiso es haber realizado el 85% de estas devoluciones antes de principios del mes de agosto“.

Příklady dalších článků: Ibarra nunca quiso investigar a los contribuyentes que incluyó en su lista; Los contribuyentes pueden pedir desde hoy cita a la Agencia Tributaria para hacer la declaración; Empieza el plazo para solicitar el borrador de la renta 2009.

TEJIDO EMPRESARIAL

Toto slovní spojení se ve slovníku RAE nevyskytuje. Jsou zde registrována pouze obě slova odděleně. Ve slovníku *Diccionario español-checo* tento termín také není.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: neologismus formální, vytvořen vazbou syntagmat. Tento typ neologismu má zkratku *FSINT* (*formado por sintagmación*).

Tento neologismus se v přečtených článcích vyskytuje ve více kontextech, například: „*En España también existe un **tejido empresarial** muy productivo, como muestra la elevada competitividad de muchas firmas, en particular las que son líderes internacionales en sus sectores*“. Výraz můžeme přeložit jako “obchodní struktura“. Výraz se v přečtených článcích vyskytuje celkem dvakrát.

Corpus CREA zaznamenává pro oblast Španělska celkem 31 výskytů ve 28 dokumentech. Podle CREA se tento termín začal vyskytovat v roce 1995 a nejčastěji se objevuje v oblastech politiky, ekonomie, obchodu a financí (55%), obchodu se zahraničním zbožím (19%) a dále v oblastech společenských věd, volného času nebo vědy a techniky. Nejčastějším spojením je **dinamizar el tejido empresarial a nivel regional**.

Vyhledavač El País ukázal celkem 1247 výskytů (kontrolováno dne 21.11.2013), 385 za rok 2013, 472 za rok 2012, 141 za rok 2011, 66 za rok 2010...

Příklady dalších článků a kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com): V článku Elche será sede de la Escuela Industrial para el Mediterráneo se tento termín nachází v těchto kontextech: „*El Ministerio de Industria, Comercio y Turismo ha escogido Elche como sede de la Escuela de Organización Industrial (EOI) para el arco mediterráneo, donde se impartirán programas de formación para potenciar el **tejido empresarial** de la zona*“. „*En el futuro centro de Elche, destinado a ser una "referencia del arco mediterráneo", se ofrecerán programas de máster y*

*postgrados, además de formación específica, financiados por el Fondo Social Europeo, con el objetivo de impulsar el **tejido empresarial** de la zona, ha avanzado Alonso“.*

Příklady dalších článků: Elche será sede de la Escuela Industrial para el Mediterráneo; La Comunidad destruye el doble de empresas que hace un año; Empresarios crean un mecanismo para recomendar políticas de desarrollo.

CRISIS FINANCIERA

Toto slovní spojení se ve slovníku RAE nevyskytuje. Jsou zde registrována pouze obě slova odděleně. Ve slovníku *Diccionario español-checo* toto spojení také není uvedeno.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: neologismus formální, vytvořen vazbou syntagmat. Tento typ neologismu má zkratku *FSINT* (*formado por sintagmación*).

Tento neologismus se ve článcích vyskytuje ve více kontextech, například: „*Para el fiscal, los 54 miembros del consejo de administración denunciados aprobaron aumentos retributivos y garantizaron indemnizaciones a los altos cargos "con evidente abuso del cargo", ya que "utilizaron los fondos de una entidad con connotaciones y trascendencia públicas, en beneficio propio y con claro perjuicio para la entidad, lo cual contribuyó a su grave **crisis financiera***“.

Výraz můžeme přeložit jako “finanční krize“. V přečtených článcích se vyskytuje celkem dvakrát.

Corpus CREA zaznamenává pro oblast Španělska celkem 117 výskytů v 86 dokumentech. Podle CREA se tento termín začal vyskytovat v roce 1977 a nejčastěji se objevuje v oblastech politiky, ekonomie, obchodu a financí (75%), obchodu se zahraničním zbožím (6%) a dále v oblastech společenských věd nebo umění. Nejčastějšími spojeními jsou **crisis financiera internacional**, **crisis financiera mexicana**, **grave crisis financiera**.

Vyhledavač El País ukázal celkem 31 247 výskytů (kontrolováno dne 21.11.2013).

Příklady dalších článků a kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com): V článku Manual contra crisis bancarias se tento termín nachází v několika kontextech: „*Son innumerables las enseñanzas que pueden extraerse de la actual **crisis financiera**, muchas de las cuales son comunes a las aprendidas en otras crisis vividas en los últimos cuarenta años*“. „*No olvidemos que las estadísticas nos dicen que las grandes **crisis financieras** internacionales se producen cada 10 o 15 años*“.

Příklady dalších článků: La troika volverá a España el día 23 para analizar la banca; La recesión se va, pero la crisis se queda; España es el tercer país europeo en que más crece la deuda pública.

MANIOBRA

Význam podle slovníku RAE:

maniobra.

(De mano y obra).

1. f. Operación material que se ejecuta con las manos.
2. f. Artificio y manejo con que alguien interviene en un negocio. U. m. en sent. peyor.
3. f. Mar. Arte que enseña a dar a las embarcaciones todos sus movimientos por medio del timón, de las velas o de cualquier otro agente.
4. f. Mar. Faena y operación que se hace a bordo de los buques con su aparejo, velas, anclas, etc.
5. f. Mar. Conjunto de los cabos o aparejos de una embarcación, de uno de los palos, de una de las vergas, etc.
6. f. pl. Evoluciones y simulacros en que se ejercita la tropa.
7. f. pl. Operaciones que se hacen en las estaciones y cruces de las vías férreas, utilizando generalmente las locomotoras para la formación, división o paso de los trenes.
8. f. pl. Operaciones que se hacen con otros vehículos para cambiar de rumbo.

Ve slovníku *Diccionario español-checo* je tento termín přeložen jako “zacházení“, “ovládání“, “manévr“, “obrat“, “pohyb“.

Typ neologismu podle *Banco de neologismos*: neologismus sémantický. Pro tento typ neologismu se používá zkratka *S* (*neologismo semántico*). Tento neologismus se v článcích vyskytuje v několika kontextech, například: „*El margen de **maniobra** del Tesoro se agota, y podría suceder incluso algunos días antes de esta fecha guillotina, momento en el que el Gobierno tendrá que empezar a priorizar que es lo que paga antes con lo que le queda en caja*“. Výraz můžeme přeložit jako “manipulace“ nebo “manévr“. V přečtených článcích se vyskytuje celkem třikrát.

Corpus CREA zaznamenává pro oblast Španělska celkem 1384 výskytů v 880 dokumentech. Podle CREA se tento termín začal vyskytovat v roce 1975 a nejčastěji se objevuje v oblastech politiky, ekonomie, obchodu a financí (44%), fikce (19%) a dále v oblastech volného času, společenských věd, zdraví. Corpus CREA neuvádí konkrétní případy použití tohoto výrazu.

Vyhledavač El País ukázal celkem 7139 výskytů (kontrolováno dne 22.11.2013).

Příklady dalších článků a kontextů kde se tento termín vyskytuje (zdroj elpais.com): V článku Schumacher pide disculpas a Barrichello se tento termín vyskytuje v několika kontextech: „*La **maniobra** fue demasiado dura, admite el piloto alemán en referencia al episodio de Hungaroring*“. „*El piloto alemán Michael Schumacher (Mercedes) ha pedido disculpas al brasileño Rubens Barrichello (Williams) por la polémica **maniobra** que efectuó ayer durante el Gran Premio de Hungría , aunque asegura que no pretendió poner en peligro al brasileño*“. „*La **maniobra** estuvo a punto de provocar un grave accidente*“.

Příklady dalších článků: El Senado ruso apueba definitivamente la ampliación a seis años del mandato presidencial; El Team New Zeland se adelanta en la final de la Copa Louis Vuitton; La sonda 'New Horizons' cumple con éxito su maniobra en Júpiter.

ZÁVĚR

Stěžejní částí této práce je část praktická. Jak již bylo řečeno, jedná se o kvalitativní analýzu.

Mezi náhodně vybranými dvaceti neologismy je patnáct neologismů formálních, dva neologismy jsou výpůjčkami z anglického jazyka (*self-made man*, *lobby*) a tři jsou neologismy sémantické (*sequía*, *contribuyente*, *maniobra*). Pokud jde o neologismy formální, nejčastějším typem jejich vytvoření je vazba syntagmat. Tento způsob vytvoření se objevuje celkem u šesti neologismů (*fondos públicos*, *prima de riesgo*, *línea de crédito*, *rescate bancario*, *tejido empresarial*, *crisis financiera*), dále jsou dva neologismy tvořeny přidáním předpony (*recapitalización*, *desendeudamiento*), dva neologismy tvořené kompozicí (*fondos buitres*, *bono basura*), dva neologismy tvořené kompozicí pomocí grekolatinských prvků (*franco-alemán*, *Merkiavelo*) a po jednom se objevují neologismy tvořené přidáním přípony (*parón*), zkrácením (*precariedad*) a úpravou (*déficit*).

Podrobnější analýza byla provedena pomocí Corpusu CREA. Informace o neologismech byly vyhledávány pouze pro oblast Španělska. Tato analýza ukázala, že vybrané neologismy se začaly objevovat v 80. letech 20. století. Největší počet neologismů pochází z roku 1975. Poslední neologismus pochází z roku 1995 (*tejido empresarial*). Několik neologismů nelze v Corpusu CREA vyhledat, a to celkem pět (*Merkiavelo*, *desendeudamiento*, *rescate bancario*, *fondos buitres*, *bono basura*). Můžeme se domnívat, že je to tím, že se tyto neologismy začaly vyskytovat až po roce 2004. Corpus CREA totiž poskytuje data pouze do roku 2004.

Podle Corpusu CREA, neologismem, který se vyskytuje nejméně často, je *self-made man*. Tento termín se vyskytuje pouze čtrnáctkrát v 10 dokumentech. Naopak neologismem s nejčastějším výskytem je *déficit* se 3935 výskyty v 1760 dokumentech.

Vyhledavač El País ukázal, že většina ze zkoumaných neologismů se nejčastěji objevuje v roce 2012. U některých neologismů bohužel nelze tyto podrobnější informace dohledat.

Podle vyhledavače El País je z vybraných neologismů nejčastěji užívaným neologismem *crisis financiera*, celkem 31 247 výskytů. Naopak nejméně častým je *Merkiavelo* s pěti výskyty.

Vybrané neologismy se vyskytují hlavně v oblastech politiky, ekonomie,

obchodu a financí.

Tato práce poskytuje podrobnější informace o několika vybraných neologismech, a proto by mohla být přínosem například pro některé překladatele.

CONCLUSIÓN

La parte principal de este trabajo es la parte práctica. Cómo ya se ha dicho, se trata del análisis cualitativo.

Entre los neologismos casualmente elegidos hay quince neologismos formales, dos neologismos son préstamos del inglés (*self-made man*, *lobby*) y tres son neologismos semánticos (*sequía*, *contribuyente*, *maniobra*). En cuanto a neologismos formales, el tipo más frecuente de su formación es sintagmación. Este tipo de formación aparece en un total de seis neologismos (*fondos públicos*, *prima de riesgo*, *línea de crédito*, *rescate bancario*, *tejido empresarial*, *crisis financiera*). A continuación se muestran dos neologismos formados mediante la prefijación (*recapitalización*, *desendeudamiento*), dos neologismos formados por la composición (*Fondos Buitre*, *bono basura*), dos neologismos formados por composición culta (*franco- alemán*, *Merkiavelo*) y uno por uno aparecen neologismos formados por sufijación (*parón*), por acortamiento (*precariedad*) y por variación (*déficit*).

Se realizó un análisis más detallado utilizando el Corpus CREA. Las informaciones sobre neologismos fueron buscadas sólo para la zona de España. Este análisis indicó que los neologismos seleccionados comenzaron a aparecer en los años ochenta del siglo veinte. Según el Corpus CREA, el mayor número de neologismos seleccionados provienen del año 1975. El último neologismo proviene del año 1995 (*tejido empresarial*). Algunos neologismos no fueron encontrados por el Corpus CREA, un total de cinco (*Merkiavelo*, *desendeudamiento*, *rescate bancario*, *fondos buitres*, *bono basura*). Podemos suponer que esto es el hecho de que estos neologismos comenzaron a ocurrir después del año 2004. Lo que pasa es que el Corpus CREA facilita los datos sólo hasta el año 2004.

Según el Corpus CREA, un neologismo que se produce con menos frecuencia, es *self-made man*. Este término aparece sólo catorce veces en 10 documentos. Al contrario, el neologismo con la aparición más frecuente es *déficit* con las 3935 apariciones en 1.760 documentos.

El buscador de El País mostró que la mayoría de los neologismos estudiados aparece con más frecuencia en el año 2012. Desgraciadamente para algunos neologismos no podemos encontrar esta información más detallada.

Según el buscador de El País, de los neologismos elegidos, el más utilizado es

crisis financiera, con las 31.247 apariciones. El menos frecuente es Merkiavelo con cinco apariciones.

Los neologismos elegidos aparecen principalmente en el sector político, económico, de comercio y finanzas.

Este trabajo proporciona una información detallada sobre algunos neologismos seleccionados y por eso podría ser beneficioso, por ejemplo, para algunos traductores .

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- Alvar Ezquerro M.: La formación de palabras en español, nakl. Arco Libros, 1999
- Bartoš L., Valíková H.: La formación de palabras en español, vyd. MU, 2002
- Cabré Castellví T.: Metodología del trabajo en neología: criterios, materiales y procesos, Papers de l'ÍULA. Sèrie monografies, 9, 2004.
- Dubský J.: Základy španělské lexikologie pro překladatele a tlumočníky, nakl. Státní pedagogické, 1977
- Esteban Asencio L.: Neologismos y prensa, AnMal Electrónica, 25, 145-165, 2008, ISSN 1697-4239
- Esteban Asencio L.: Uso, origen y procesos de creación de neologismos en prensa española, CÍRCULO de Lingüística Aplicada a la Comunicación, 33, 3-27, 2008, ISSN 1576-4737
- Gómez Capuz J.: Préstamos del español: lingua y sociedad, nakl. Arco Libros, 2004
- Guerrero Ramos G., Pérez Lagos F.: La composición culta y la neología de la prensa escrita, Revista de Investigación Lingüística, 12, 65-81, 2009, ISSN: 1139-1146
- Guerrero Ramos G.: Neologismos en el español actual, nakl. Arco Libros, 1997
- Lyons J.: Semántica, nakl. Teide, 1989
- Medina López J.: El anglicismo en el español actual, nakl. Arco Libros, 1996
- Medina López J.: Lenguas en contacto, nakl. Gredos, 2002
- Montes J. J.: Calcos recientes del inglés en español, nakl. Thesaurus, 1985
- Reyes G.: El abecé de la pragmática, nakl. Arco Libros, 1995
- Sablayrolles J-F.: ¿Neologismo o no? Ensayo de clarificación de algunos problemas de incorporación, Revista de Investigación Lingüística, 12, 101-122, 2009, ISSN: 1139-1146
- Varela Ortega S.: Morfología léxica: La formación de palabras, nakl. Gredos, 2005

Elektronické zdroje:

- Alvar Ezquerro M. 2007. El neologismo español actual [online]. Lear [Citováno 18.11.2013]. Dostupné z WWW: http://lear.unive.it/bitstream/10278/293/1/Atti-6-1s-Alvar_Ezquerro.pdf
- Alvar M. 2007. Los diccionarios académicos y el problema de los neologismos [online]. Biblioteca virtual Miguel de Cervantes [Citováno 18.11.2013]. Dostupné z WWW: http://www.cervantesvirtual.com/obra-visor/los-diccionarios-academicos-y-el-problema-de-los-neologismos-0/html/01099ca2-82b2-11df-acc7-002185ce6064_6.html#I_0
- Bernatas Garau J., Blanchar C. 2013. La plantilla de CatalunyaCaixa, en lucha contra los despidos [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://ccaa.elpais.com/ccaa/2013/09/30/catalunya/1380537326_434879.html
- Blanchar C. 2013. La PAH pide apoyo al Gobierno ante el desalojo del edificio de Salt de la Sareb [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://ccaa.elpais.com/ccaa/2013/10/03/catalunya/1380797484_986183.html
- Blanchar C. 2013. La plantilla de Catalunya Caixa inicia dos días de huelga contra el ERE [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://ccaa.elpais.com/ccaa/2013/09/29/catalunya/1380480860_041402.html
- Cabré T. 2004. Metodología del trabajo en neología: criterios, materiales y procesos [online]. IULA [citováno 18.11.2013]. Dostupné z WWW: <http://www.iula.upf.edu/repositori/04mon009.pdf>
- Casanovas J. A. 2013. Estimular la compra [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://elpais.com/elpais/2013/10/05/opinion/1380990860_135100.html
- Cinco entidades españolas y un fondo extranjero se interesan por Novagalicia. 2013 [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://ccaa.elpais.com/ccaa/2013/10/02/galicia/1380707280_383667.html
- Cubero J. J. 2013. ¿Surfeando la ola? [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://economia.elpais.com/economia/2013/09/20/actualidad/1379688981_139014.html

- De Barrón Í. 2013. El 70% de preferentistas que acudieron al arbitraje recuperarán su dinero [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:
http://economia.elpais.com/economia/2013/09/18/actualidad/1379495939_447528.html
- De Barrón Í. 2013. El Gobierno negocia suavizar la Ley de Cajas para contentar al sector [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:
http://economia.elpais.com/economia/2013/09/23/actualidad/1379967075_890699.html
- De Barrón Í. 2013. El negocio recurrente de las antiguas cajas de ahorros sigue a la baja [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:
http://economia.elpais.com/economia/2013/09/20/actualidad/1379696847_166723.html
- De Barrón Í. 2013. La cúpula del supervisor conocerá las discrepancias de los inspectores [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:
http://economia.elpais.com/economia/2013/10/01/actualidad/1380631413_520025.html
- De Barrón Í. 2013. La troika cree “indispensable” un diagnóstico de la solvencia de la banca [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:
http://economia.elpais.com/economia/2013/09/30/actualidad/1380549629_561701.html
- De Barrón Í. 2013. La troika interroga a la banca sobre la escasez de crédito a las pymes [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:
http://economia.elpais.com/economia/2013/09/18/actualidad/1379533641_815279.html
- De Barrón Í. 2013. Santander, BBVA, Caixabank, Popular y Unicaja analizan los datos de Novagalicia [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:
http://economia.elpais.com/economia/2013/10/02/actualidad/1380741811_895572.html
- Directivos de la CAM cobran viajes sin acudir a las reuniones. 2013 [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:
http://ccaa.elpais.com/ccaa/2013/09/25/valencia/1380130657_636453.html

- Doncel L. 2013. Merkel despide la campaña exigiendo más reformas al sur de la UE [online]. El País [citovano 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://internacional.elpais.com/internacional/2013/09/21/actualidad/1379760861_818581.html
- El banco malo ultima su mayor venta de suelo por unos 350 millones. 2013 [online]. El País [citovano 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://economia.elpais.com/economia/2013/10/04/actualidad/1380899641_162383.html
- El FMI pide “más medidas útiles” para reactivar el crédito en España. 2013 [online]. El País [citovano 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://economia.elpais.com/economia/2013/10/02/actualidad/1380724580_922719.html
- El juez imputa a Serra, Todó y 52 miembros de Caixa Catalunya. 2013 [online]. El País [citovano 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://ccaa.elpais.com/ccaa/2013/09/27/catalunya/1380289002_458551.html
- El juez Pedraz cita a declarar a Calabuig y Parra en el ‘caso Banco de Valencia’. 2013 [online]. El País [citovano 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://ccaa.elpais.com/ccaa/2013/10/01/valencia/1380626445_077040.html
- El Santander prevé mejorar en 3.000 millones su resultado en España en 2016. 2013 [online]. El País [citovano 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://economia.elpais.com/economia/2013/09/25/agencias/1380130034_684128.html
- Esquitino R. 2013. Un inversor saudí negocia la adquisición del edificio InTempo [online]. El País [citovano 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://ccaa.elpais.com/ccaa/2013/09/26/valencia/1380217210_764920.html
- Estefanía J. 2013. Una Alemania europea en una Europa alemana [online]. El País [citovano 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://economia.elpais.com/economia/2013/09/15/actualidad/1379272705_187454.html
- Jiménez Barca A. 2013. Passos Coelho paga los recortes y se estrella en las grandes ciudades [online]. El País [citovano 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://internacional.elpais.com/internacional/2013/09/29/actualidad/1380459022_644605.html

- Jiménez Barca A. 2013. Portugal pasa el examen de la troika y el Gobierno revisa al alza sus previsiones [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:
http://economia.elpais.com/economia/2013/10/03/actualidad/1380827633_569837.html
- Kutxabank se une a los bancos que financian la compra de activos de la Sareb. 2013 [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:
http://ccaa.elpais.com/ccaa/2013/09/19/paisvasco/1379591229_240109.html
- La plantilla de Catalunya Banc convoca dos días de huelga. 2013 [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:
http://ccaa.elpais.com/ccaa/2013/09/23/catalunya/1379957526_940391.html
- Las dudas sobre el Gobierno pasan factura a la deuda de Italia. 2013 [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:
http://economia.elpais.com/economia/2013/09/27/actualidad/1380295722_854258.html
- Las expectativas de que Letta sobreviva atajan el castigo contra la deuda italiana. 2013 [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:
http://economia.elpais.com/economia/2013/09/30/agencias/1380523680_721022.html
- Los expertos del FMI muestran “mayor tranquilidad” en su visita a España. 2013 [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:
http://economia.elpais.com/economia/2013/09/17/actualidad/1379413095_306202.html
- Los irlandeses votan hoy si suprimen el Senado. 2013 [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:
http://internacional.elpais.com/internacional/2013/10/04/actualidad/1380874880_913173.html
- Los recortes de personal obligan a cerrar dos universidades griegas. 2013 [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:
http://internacional.elpais.com/internacional/2013/09/24/actualidad/1380014345_231650.html
- Montoro: “España está en movimiento y asombrará al mundo muy pronto”. 2013 [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:

http://politica.elpais.com/politica/2013/09/18/actualidad/1379496653_438396.html

- Mora M. 2013. Hollande invita a Merkel a París para relanzar el proyecto europeo [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://internacional.elpais.com/internacional/2013/09/23/actualidad/1379937483_498755.html
- Oppenheimer W. 2013. Incierto futuro [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://economia.elpais.com/economia/2013/09/27/actualidad/1380296227_509173.html
- Pérez C. 2013. Alemania deja en vilo a Europa [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://internacional.elpais.com/internacional/2013/09/18/actualidad/1379532643_321829.html
- Pérez C. 2013. Caen 20, sobrevive Merkel [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://internacional.elpais.com/internacional/2013/09/22/actualidad/1379880376_004581.html
- Pérez C. 2013. Draghi dice que está listo para reabrir la barra libre si la banca necesita liquidez [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://economia.elpais.com/economia/2013/09/23/agencias/1379945824_641190.html
- Pérez C. 2013. España pierde en torno a 15.000 millones anuales por el agujero del IVA [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://economia.elpais.com/economia/2013/09/19/actualidad/1379618067_673165.html
- Pérez C. 2013. La Comisión avisa a Italia de que una nueva crisis implicará riesgos para el euro [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://internacional.elpais.com/internacional/2013/10/02/actualidad/1380740217_037184.html
- Pérez F. 2013. Productividad de la buena [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:

http://economia.elpais.com/economia/2013/09/27/actualidad/1380301754_211969.html

- Pozzi S. 2013. La Reserva Federal mantiene los estímulos contra pronóstico [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://economia.elpais.com/economia/2013/09/18/actualidad/1379527566_112291.html
- Pozzi S. 2013. Lagarde alerta del “muy serio daño” que puede provocar la crisis fiscal en EE UU [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://economia.elpais.com/economia/2013/10/03/actualidad/1380809376_891482.html
- Préstamos congelados. 2013 [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://elpais.com/elpais/2013/09/18/opinion/1379528957_709303.html
- Sánchez Muñoz P.L. 2013. Carteras en venta de Sareb... de momento [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://economia.elpais.com/economia/2013/10/04/vivienda/1380879986_417644.html
- Serés F. 2013. Catalunya punk [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://ccaa.elpais.com/ccaa/2013/09/18/catalunya/1379526644_635936.html
- Tomados por la troika. 2013 [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://economia.elpais.com/economia/2013/10/04/actualidad/1380900226_198835.html
- Torreblanca J.I. 2013. Victoria por incomparecencia [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://internacional.elpais.com/internacional/2013/09/21/actualidad/1379758225_982164.html
- Torrent J. 2013. Ni dinero, ni política [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW: http://ccaa.elpais.com/ccaa/2013/09/21/valencia/1379785083_178613.html
- Un juez investigará la subida de sueldos de la excúpula de Caixa Catalunya. 2013 [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:

http://economia.elpais.com/economia/2013/09/26/agencias/1380203815_280286.html

- Unicaja aprueba la compra de la antigua Caja España y el canje de acciones. 2013 [online]. El País [citováno 16. 9. 2013]. Dostupné z WWW:

http://economia.elpais.com/economia/2013/10/05/agencias/1380988019_841332.html